

PRINCIPES
EN
FRANCOYS

OE XV
800

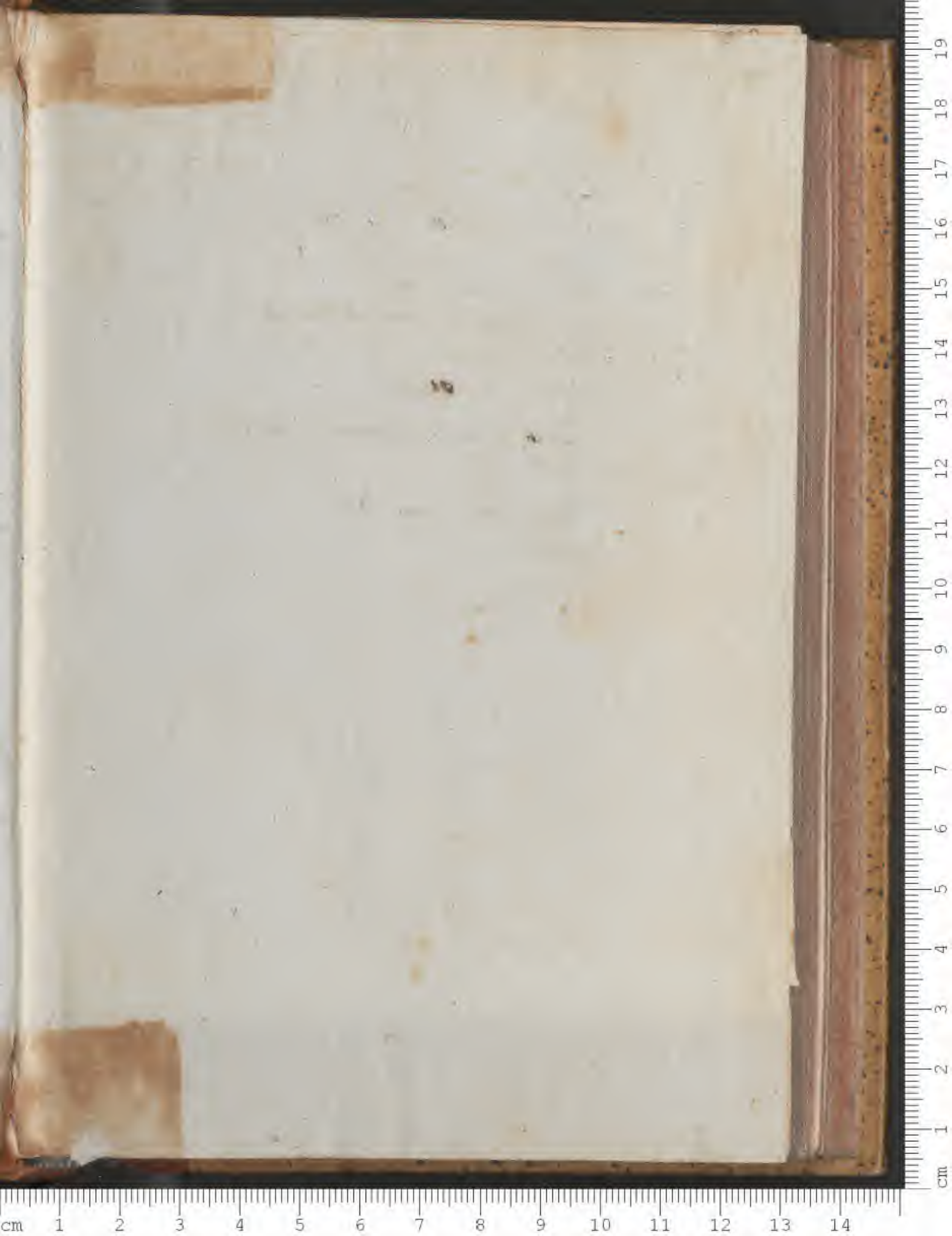

Exv

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

¹⁵_{S.} E. 800.

Note Des pièces contenues dans ce volume

1. Principes en françois. aut. Denidél. 4° in-8
2. aut. martinelli epitoma seu regule constructionis.
(1492) parisiis, alex. de meulolano. 4° D. 659
3. Regule elegantiarum augustini Dati familiariter comment.
declarate. (cum parisiis Nigri expositione), a judoco
chlicktorco. parisiis, Denis Proce. 4° in-8
4. tractatus de orthographia (johann. cartusienensis)
parisiis, aut. Denidél. 4° in-8
5. ars versificatoria tob. gajjini. 4° in-8
6. fr. bapt. Mantuani de suorum temporum celestibus
paris, Michel Lenoir, 1498. 4° D. 659 278
7. auli persii flacci saty rariorum opus.
(parisiis), michiel Pholore. 4° in-8

non sans le Recueil 12e X. 308 Réserve
(6e pièce)

Fris Baptistæ Man. Carmelitæ theologi ad
Reuerēdissimum in christo patrē ac Dñm. D.
Oliueriū Carafā: Sabinen. Ep̄m & Cardinalē
Neapolitanū de suoꝝ tporū Calamitatibus.

Paris, Michel Lenoir, 1498

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

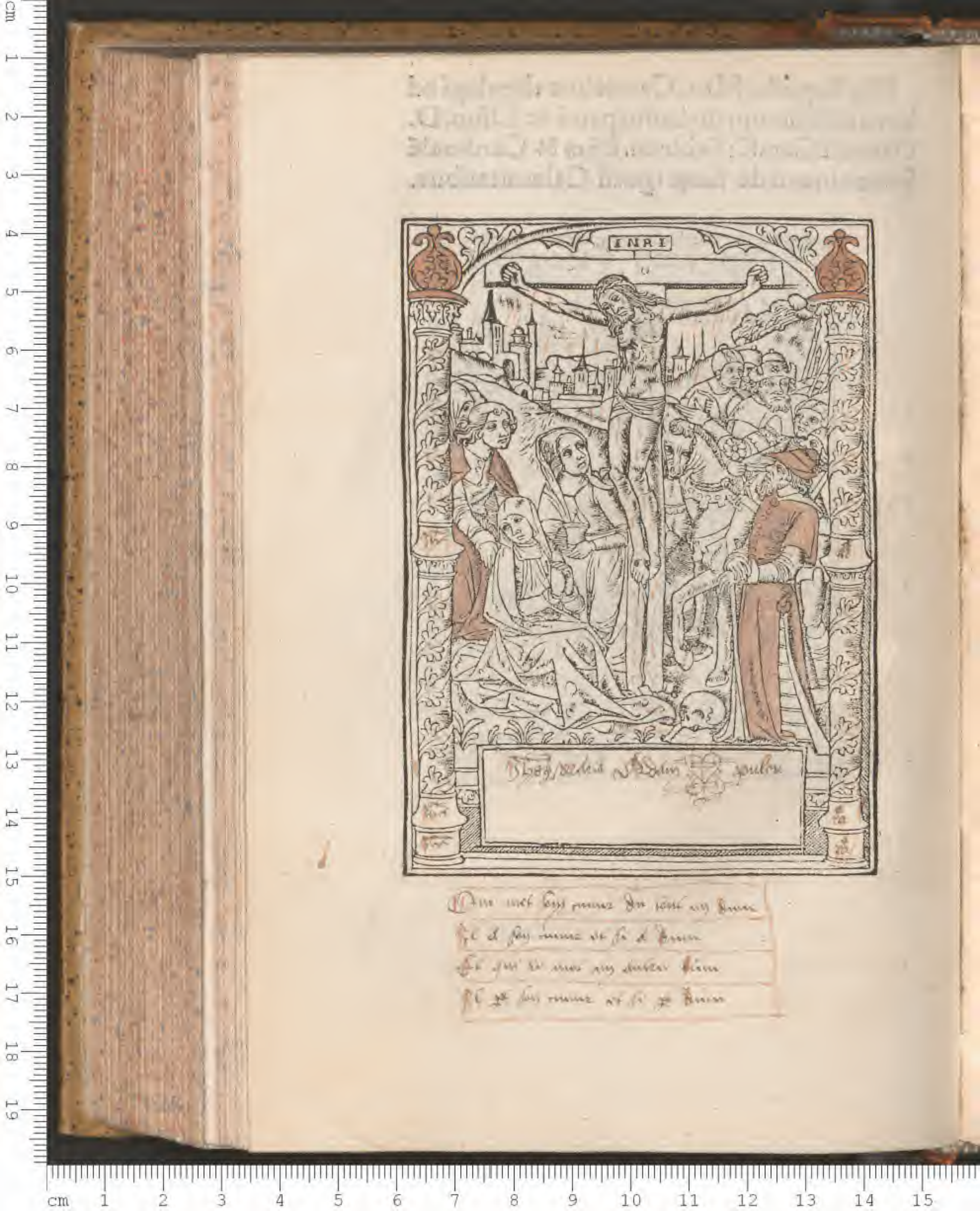
BIBLIOTHEQUE
SAINTE
GENEVIEVE

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

*Blasphémé de Dieu & de son
père*

*Qu'on voit les crimes de son saint
père & son mère de sa sainte
père & son mère de son saint
père & son mère de sa sainte*

Fris Baptiste Mā. Carmelite theologi ad Re
uerēdissimū ī xpō p̄rem ac Dñm. D. Oliueriū
Carafā: Sabinē. Ep̄z & Cardialē Neapolitanū
de suoꝝ t̄p̄oꝝ Calāitatib⁹. liber feliciter icipit.

e OGIMVR istius mala
tempestat̄is & alto
Egressas erebo furias
turpiq; fugatam

Virtutem exilio & varias percurrere ciades
Ob scelera immissas terris: artemq; docere
Que premat ætherei flagrantē principis iram
Summe deū decim⁹ regnū cui terminat orbis
Cui rerū natura subest: cui militat ardens
Astrorū celiq; iubar: qui solus habenas
Fortunę fatiq; tenes: sua victus apollo.
Postibus arma tuis offert plectrūq; lyramq;
Quicqd̄ habet delos: quicqd̄ cadmia dirce
Quicqd̄ inest delphis tibi dat cynthūq; Rhos
Ois adoratę seruit tibi gloria Daphnes (dōq;
Est tuus Eurotas. Helicū tuus: ardua Cirrhæ
Saxa tenes: tua nūc hederis thymbraq; virēti
Ornantur delubra: tui per pinguia pascunt
Phocyd̄is arua greges: & dulcia flumia potāt:

O

aa. ij

Dii veteres fugere: nouis altaria lucent
Ignibus: & nobis tua numina sola supersunt:
Et quoniam pulso solus potes omnia phæbo:
Huc ades, & fragile duc ad tua littorâ cymbâ.

p Ostq̄ sollicitę stimulos & plurima vitæ

Tędia perpeffi: iuuenile pegim⁹ æuū:

Ocia: & antiqui finem sperare laboris

Fas erat: & fessę post longa pericula puppi

Littoris & mitem portus optare recessum:

Sed pater vtilibus qui temporat omnia curis

Robur & assidua vires firmare palestra

Cogitat: & nobis quibus ætheris annuit arcem

Desidiã somnūq; negat: ne scilicet annis

Dulcibus & segni mens eneruata quiete

Langueat: & torpor lentos effæminet artus:

Torpor eni cęco vapor est e gurgite surgens

Somniferę lęthes: nubē qui intinxit opacam.

Sensibus humanis fideiq; obliuia sanctæ.

Securas igitur ne vincat inertia mentes

Tempora cōtinuis fæcūda laboribus adsunt.

Ecce repentino surgunthorrentia motu

Prælia, terribilem quatiēs mars ferrēs hastam

Armato rigidū lateri circūligat ensem.

Stat sonipes picto lumbos & pectora tergo
Cinctus & gratae frontis splendore superbus.
Accinti gladiis pedites: quibus graea fronti
Tegmina praetentis vibrant umbrarum hastas:
Coritosque ligant humeris: violosa sagittae
Tergora: & hirsutas rostrant hastilia vulpes.
Perque foros cursant nautae stipantque liburnas
Arma rates: Clypeis circumpendentibus altum
Tollit prora caput: rostratas ad riuas puppes
Pone trahit classis: suspensaque carbasa ventis
Crispat: & accensi pugiles molimine magno
In teretes malos silices & ferrea sursum
Tela vehunt: resonant funes: animosa iuuentus
Aerataque sudas: & curvae cuspidis uncas.
Aptat: & ardentis comes in bellona graduus.
Sicut in Actiaco grandi sub leucade ponto
Littus ambraciae: forticum milite Caesar
Chaonio phariae disiecit in equore classem.
Seu quando ionis vulcania fluctibus ethna
Europae Lybaeque duces concurrere vidit.
Scilicet Ausoniis alacer cum Regulus ibat
Nauibus exelsi sulcans vada lata Pachyni:
Et patriis contra bellans pro legibus Hanno

○

a a iii.

Saxa relinquebat fatis lilybæa sinistris.
Bellandí cupidę coeunt in prælia gentes.
Depositisq; vacant inculta ligonibus arua.
Vndiq; surgentē spargit vaga fama tumultū.
Arma procul collisa sonant: clangore minaci
Nartia feruentes accēdūt classica pugnas.
Quod si florentes. istis in syrtibus annos
Aegimus & tanto iuuenes sudauimus æstu
Quid nō triste putas feret erumnosa senectus?
Ipsa tremens artus: teretiq; innixa bacillo:
Hispidā: macra: breuis: canis rugosa capillis:
Caligans oculis: curuato in pectora tergo
Iā properat: sequit̄ celerí mors pallida gressu:
Heu frustra faciles cursus auramq; secundam
Frustra expectam⁹: Nos in placata charybdís
Proiicit in scyllam: scyllę de vortice rauco
Nos rapiunt syrtes: iterūq; rotamur in hostē
Aequoris insult⁹: scopulí. vada. vêt⁹. & vnde:
Semper & a duersis in funera currimus astris.
Et nihil est aliud cultis Adamus in hortis
Quā primí sine fraude dies cum libera nulli
Pectora mœrores agitant: syncera voluptas
Impolluta quies animi cum dulcibus annis

Primeuæ fugiuut vitę: mox asper acutas
Gignit ager sentes: & noxia semina profert.
Namq; vbi læta vouę cessit lanuginis ętas
Sollicitę subeūt curę: trepidiq; pauores:
Et labor in somnis, dubiūq; per omnia casus.
Bella cient italeę gentes: nec barbarus hostis
Queritur: insultans nostris qui finibus instat.
Inter se certare parant: & federe rupto
Conuertere rigens in mutua vulnera ferrum:
Quosq; peregrini dominos concordia mundi
Fecit in ambigua regno de paupere litem
Compulit infaustę genitrix discordia pugna.
Hæc vrbes eadem vesania cepit Achęas
Quom caput Emathii proles a nimosa tyrani
Extulit: aduers⁹ celebres lacedemō Athenas
In lacedę monios ibat thesea propago:
Totaq; subuersis titubabat gręcia rebus
Dumq; fauent regni cupido: dū fędera iūgūt
Cum duce fędifrago: dū sese copulat hosti
Alter in alterius damnū commune coegit
Ferre omē & fortuna Iugū: & parere Tyrāno.
Nec genus Ausoniū tanta caligat herimę
Italix similem videt impendere ruinam,
O
a a iiii.

Luce caret: nescitq; diem: secūq; tenebras
Crimē agit: noctēq; animis inducit & umbrā:
Propterea amisso sceleratę lumīne mentes
Venturā non ante putant quā venerit iram.
Quod si coniūctis in pręlia viribus irent
Hesperię gentes non obluētibus astris
Non prohibente deo sed opem viresq; ferēte
In vetus imperiū possessaq; regna redirent.
Seruirentq; iterū tusco lata equora tybri:
Sperchiusq; pado: nr̄is Erymanthus & othrys
Collibus: & latiū trepidaret barbarus ensem.
Pręda nec essemus totiens: nec thraciū hostis
Per phryges & colchos captęq; p̄ helladis oras
Duceret in celebres insignia nostra triūphos
Ciu illes rixas & bella domestica nostri
Non reges tantū atq; duces sed milite mixto
Dum picena fugax populatur littora turcus
Arma sacerdotes diuorū altaria circum
Ferre preces soliti tollunt: pacię repugnant:
Qua sonat angustum scyllę latratibus equos
Quaq; syracusio circūdatur insula ponto
Insula ciclopū libyę porrecta sub axem
Feruet Martis op̄: calabros & Iapygis vrbes

In pugna bellona vocat: rapiensq; superbam
Aegida gorgoneos pectus circūligat angues:
Et qua nubiferi medio pro limite montes
Stant itali Galliq; soli nouus arma tumultus
Cogit & indomito fulgentes gre cateruas.
Causa mali caput etruscę Florentia gentis
Ausonięq; decus summi violare ministros
Ausu patris demēs. sacrūq; haurire cruorem:
Ipsa quoq; indomiti genitrix Ferraria belli
Pręteritas auxit clades dū ferre recusat
Imperiū venetoq; negat parere leonī.
Adde quod aspectu cęli viciata maligno
Arua negant victū. pingues iactata p agros
Semina vel pereūt vel inanes culmus aristas
Erigit: & tristi messor ligat ordea fronte.
Si fecūda ceres: aut leti viribus agri
Aut hominū studiis vsq; fuit inuida grando
Pulsa per aerios magno cū murmure tractus
Impellente noto strauit: longosq; labores
Perdidit: & nimbis cererē glacialibus hausit:
Et padus ingentes voluēs ex alpibus vndas
Insubrū venetūq; domos penetrauit: & omnis
Aggeribus fractis agri vastauit honores:

Nec ripis tantū: sed & ipsis altior ibat
Arboribus: salicū per sūma cacumina nautis
Cursus erat fugit prothei pec⁹ omne p̄ agros:
Altaq; montanę petierunt equora nymphę.
Sicut cū bellis olīm ciuilibus vrbes
Arserunt Italę: cum Cæsarís arma superbi
Inuasere lares patrios gentemq; latinam.
Mira canā & nostris fortasse nepotibus olīm
Non factura fidē: Benaci sparsa per agros
Tanta locustarū nubes vt pinguiā passim
Pascua & exortas segetes nemorūq; decorem
Temporis exiguo tractu cūsumpserit omnē:
Nec poterat sumptis hoīm solertia telis
Fatales arcere feras: Caua tympana latos
Impleuit strepitu campos: nec territa tanto
Dira lues sonitu herbarū radicibus imis
Morsibus hærebat. vicina per oppida postq̄
Rumor iit Capere arma viri concurrere turbæ
Ad cōmune malū: tanq̄ nouus itala cimber
Regna premat. Tandē multo vix tanta labore
Illuies longis vix est cōsumpta diebus.
Dura fames igitur tristes populata colonos
Seq̄uit: & exhaustis languescūt corpora venis:

Vulgus inops macie affectū squalēsq; p̄ vrbes
Poscit opē frustra: & sensim vitalia membra
Victa cadūt: siccasq; p̄mūt ieiunia fauces.
Nec patres natis nec natī patribus 'adsunt:
Tanta per hūanū genus inclementia regnat.
Non lybice segetes nō pinguib' appula cāpis
Hordea nō phrygiis succurrūt gargara sulcis:
Sed min' hinc dāni: minor hęc ærūna: dolorq;
Mitiōr: infelixq; minus fortuna sequetur.
Hic paucę sat erūt lachrymę: crudelior alter
Communē ingētī pariturus strage ruīnam
Hostis adest: nostręq; rati grauis īgruīt imber.
Qua Rodanī voluūt aquæ: qua frigida rheni
Teutonicas fert vnda rates. qua perluīt agros
Insubres Venetosq; Padus. qua diues ab alto
Vertice subiectos specularur Brīxia campos
Occultū pluit ex alta deus arce venenū:
Et qua tīresię pulcherrima filia nymphas
Colligīt humenti gremio lateq; recedens
Littus harundīnibus cingīt viridīq; papyro:
Quaque patēs longe fluctu sonat adria vasto
Ultrices mors atra manus exercet & altis
Tabē madēs sparsam cędē cōponīt aceruis.

Qua fluit hetrusco surgēs vetus albula fonte
Romanasq; inuisit opes & regna quirini.
Qua gelidis sonat arn^a aquis, qua magna pos-
Impat Aemilio vicina Bononia Rheno (tēsq;
Imbelles acresq; viros seniū atq; iuuētam
Pallida mortifero pestis crassata veneno
Sternit humi: fondēq; rotans e turribus altis
Ardentes pabulas iaculatur & vlcera diris
Gaudibus: & penetrat flāmātib⁹ iuguina telis.
Huic tumidū guttur virus leuat: ille sub alis
Fata gerit: q̄ lōga humerus se i brachia curuat
Alterius patulas aures arsura parotis
Suscitat occultū longis sub crinibus ignem:
Attonitūq; caput feriens vitalia membra
Occupat: atq; vias morsvna p̄abulat omnes:
Extollitq; caput qua cursum fatifer humor
Sistit: & horrifērū sensim durefcit in orbem.
Id crudele genus necis hoc immane feroxq;
Suppliciu hęc stygio rabies egressa profundo
Perq; domos humiles perq; alta palatia regū
Seq̄uit & occultis miseros ferit ictibus artus.
Ut quando incauti vicio pastoris ouile
Incustoditum nox intempesta recepit

Si lupus hesternę patiens ieiunia lucis
Sollicitusq; fame fuerit per limen apertum
Ad solas ingressus oues non mitigat vnum
Ingluuię funus: sed multa cęde madescit
Intotum sequitq; gregę: sic acre venenũ
In fontes fontesq; modo prosternit eodem.
Iamq; cadaueribus defunt loca iuncta sacratıs
Aedibus: effosa passim tellure prophanıs
Conduntur tumulis: in honoratısq; feruntur
Funeribus: dictu horrendũ: visuq; tremendũ
Præda feris inhumata iacent: & tabe fluenti
Circũstans tetro locus incestatur odor e:
Qua triplici conclusa pado Ferraria longis
Cladibus atteritur dñorũ corpora passim
Pascuntur per rura canes: aquilęq; rapaces
Effodiunt duris hoim caua lumina rostris:
Intestina ferunt volucres: & in arbore summa
Exta patrũ suspensa diu videre nepotes:
Membra pater vix ægra trahens dũ frígida cõdi
Corpora natorũ clauso nõdũ ore sepulchri
Labitur ipse super sua pignora: Crebra suorũ
Sola domo vacua mater dũ funera plorat
Cũ lachrymis animã tenues exhalat in auras.

Multi ante occasum vitæ vicina scientes
Fata sibi: condicq; suas tellure volentes
Reliquias fodere solum glebisq; subactis
Sacrato vini se composuere sepulchro.
Rura silent: vacuęq; suis cultoribus vrbes:
Iura fori clamosa tacent: per cõpita surgit
Gramen: & extinctis non lucent ignibus arę:
Nec solitos cantus nec odores templa sabęos
Acciplūt. squalētq; domus: muta omia merēt.
Qui superāt cladi: superū quibus ira pepercit
Coguntur miseri sua dulcía limina ciues
Linquere: & in mediis tentoria figere Cãpis.
Sicut per libycos solet armentarius agros
Ferre larem: secūq; suos vectare penates.
Vidi ego per tacitos saltus: & inhospita lustra
Mole sub exesa silicis curuoq; sub antro
Monticolas habitare viros: & gramine pasci.
O superi loca qui tuti secura tenetis
Si scelere offensi nostro tam dira mouetis
Pręlia sat veteres tam multo funere culpas
Sat longo luimusq; metu: iam parcite: saltem
Reliquias generis semēq; relinquite nostri
Non animi tantū gentis cecidere latinę

Cum romana ferox circū capitolia gallus
Barbaricis trepidam pulsans clamoribus arcē
Diceret euerse frustra succurrētis vrbi
Romulidæ: regni & vitæ postrema dies hæc.
Vel post cānensis lachrymas & funera pugnæ
Quādo quirinales aquilas facesq; superbos
Ad tyrias iam se laturū crederet arces
Annibal insultans victo inueniliter hosti.
Et mox ex alto bellorū culmine pulsus
Languit aduersis fatis & Marte sinistro.
Non tanto tremuere metu præcordia graium
Xerxis in aduētū: monuit cū delphica rupes
Non muro nō arce dari, sed naue, salutem.
Non ita moseꝯ quondā miracula virgæ
Horruit attonito memphis turrata colono.
Ipse quoq; in syluis & vallibus apennini
Exilem ducens tecto sub paupere vitam
Delitui qua templa petit romana viator.
Et qua flaminio fugiens Claterna per agros
Ducit ab angustiis vndosum vallibus annē
Arce sub Ociami nostris vbi dicta camenis
Tecta Refrigerius sublimi in colle tenebat.
Non fuit ausa magis nec clade nocentior ista

Romuleam pestis longo quæ funere plæbem
Diripuit quando veniens Epidaurius anguis
Ionios citra fluctus in regna quirini
Abstulit aeriũ virus: qui post ea templa
Iuncta ioui tenuit: bifidũ qua diuidit, amnem
Insula ianiculũ dirimens a collibus vrbis.

Communes Calamitatum cause.

¶ Eu superiũ sic ira velit: seu noxius ardor

Aetheris aeriõ infuso lumine tractus

Inficiat: seu sola ferant contagia morbum.

Seu dũ longa fames hominũ ieiuna coegit.

Ora cibis vesci indignis, escaq; nocenti.

Impurus per membra fluens vitalia sanguis

Putruit. & dirum subiens præcordia virus

Inferat occulto properatam vulnere mortem

Vnde malũ surgat non est dignoscere præptũ.

Ipsæ tamen reor has omnis cõcurrere causas:

Et cõiuratas percusso federe diuum:

Astorũ terreq; simul cõcurrere vires:

Sicq; hoim genus haud vna obsidione teneris

Et nobis elementa necem superosq; minari.

Nec mirũ quãdo longe grauiora meremur

Supplicia. & longe asperiori verberare cedi.

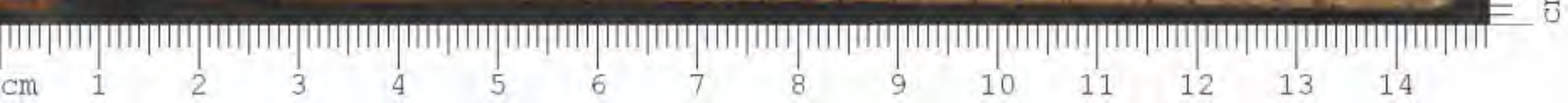
Quippe ubi nec super pietas ubi nulla tonā
A scelere hūanas prohibet reuerētia mētes (tis
Et virtus vicio vrgenti dare terga coacta est:
Ira patris diuū fremit indignata furensq;
Euocat ex altis erebi fornacibus atram
Progeniem: horrifere genus implacabile mortis
Et terras p̄mittit agi phlegethōtis habenis:
Plutoniscq; premi imperio, de tristibus orci
Sedib; egressa ethereas noua mōstra sub au-
Inuadūt hoīm cētus: & inertia flatu (ras
Pectora letifero feriunt: it frigida tabes
Ad viuū penetrans aīos: perq; intima corda
Imbibitū virus postq̄ concluderit omnis
Ad virtutē aditus hoīes impellit & vrget:
Quo stygie iussere canes quo ditis auari
Spiritus inclinat: primi qua criminis auctor
Monstrat iter latū: Placidaq; tyrānide regnat.
Hic iuuat immanes erebi mōstrare figuras:
Tartareūq; genus sub apertū ducere celi
Lumen & oculi referare latentia mundi
Monstra venenoso pavit quę lacte megera:
Cerberei q; canis spumis & sanguine lerne.
Me precor assuetū mires errare per vmbra

O

bb.i.

[Faint handwritten notes in a cursive script, likely a commentary or marginalia, are visible at the bottom of the page.]

[Faint handwritten notes in a cursive script are visible on the right side of the page, including the word 'Imbibitū' and other illegible text.]

Grynei memoris vestrisq; sonantia rura
Cantibus & gressus mō p fera monstra ferētē
Intactum seruate deę: furiale per agmen
Est pio vati comites: morē s; docete
Infandos stygię gentis cælūq; perosæ.
Iam mugire solū cepit: iam nubibus aer
Pallet: & infernis surgunt afflatibus vmbrae:
Nigrescitq; polus: monstris exterrita lāpas
Fert rētro phēbæa gradus: auditur ab antris
Clamor: & omnigenū rabies confusa ferarū.

Mōstrū primū: Superbia.

e Volat horrisono rapidi phlegethōtis ab
Ingēti alaz stridēte supbia ductu: cāne
Sic illam dixere super quia cætera sese
Tollit: & extento socias supereminet ore
Omnia cōuoluens: cæca de sede baratri
Crimina nigrantem post se trahit oia pōpam.
Huius ab ardenti virosus anhelitus ore
Fumat: & obscuris oriens a faucibus humor
Defluit hippomanem aconyta canisq; virentē
Tenariū spumam superans oēm q; veneni
Mortiferam rabiem: stygiū fex ima profundī.
Se superū genus esse putat: veterūq; deorum

Semen: & a magno se iactat apoline natam.

Ardua frons: vnoq; oculo stellata rotundi

Circuitus: medioq; sedens in luminis orbe

Discedit spaciis equalibus vndiq; centrum

Hoc insigne patris phœbiq; ardentis imago:

Difficili vultu graditur: gestuq; maligno

Innocuos mitesq; animos irridet. & odit

Quem videt æterni s illustrem laudibus altū

Per virtutis iter veri conscendere honoris

Culmen: & ad superos niti celoq; ppinquum.

It grauis & raro incessu vestigia profert

Strimonie de more gruis: que semina campis

Iacta legense qua æ tepido sub sidere libræ,

Si vicina ferat gressum per rura viator

Tela ferēs arcum ue manu caput ardua tollēs

Clangit: & ingenti mouet internodia passu:

Paulatimq; viam suspenso guttore carpit.

Cum bellator equus domini frenat⁹ habenis

Ostentans pectus latum ceruice sub alta.

Cum glomerat bibilo lētos ipuluerere gressus.

Nunc hac nūc illac oculos & colla retorquens

Spectari gaudet: libycosq; equare leones:

Viribus albanosue canes dū se putat auras

O **bbii.**

Colligit: & latis imitatur naribus eorum:
Non secus hæc rabies ventoso inflatio vtre:
Cum graditur vibrans alternis motibus armos:
Ardua sublata circumfert lumina frontis:
Vanaque proceri miratur corporis umbram:
Et tacitis ardens curis sublimia semper
Mente agitat: tūidoque sedet sub corde venenū.
Contemptrix inopū: vultus elata seueros:
Inflatoque rotans turgentia gutture verba:
Ferre nequit iuga: maiorem indignata paremque
Imperia usurpat: regnique libidine feruet.
Immansueta: ferox: miseris: aduersa: minaxque
Mitibus: elatis contraria: nescia pacis:
Nescia amicicie: rixarum & litis origo:
Dura: iugrata: duplex animo: violenta: rebellis.
Improba: quid pietas quid sit clementia nescit.
Perfida se difragam dubio sub pectore mentem
Versat: ab excelso fugientia culmine semper
Saxa mouet: laudum semper vesana libido.
Sollicitum pectus curis flammantibus vrget:
Nec vite ratio nec opum nec honoris: in omne
Sponte scelus preceps ruit implacabile monstrum.
Hæc hominum suprema lues: immane ferumque

Thraicio facinus potuit suadere tyranno
Asper ut horrenda cumulans presepia cede
Semineces artus hoim fumantiaq; exta
Intulerit stabulis: & equis epulanda virorum
Corpora que ifami hospitio laribusq; pphanis
Occultus pacem simulans admiserat hostis.
O scelus: o dira inuisa spectacula fraudis:
Luminibus toruis quoties capita alta leuabāt
Thraces equi grandes humano sanguine pasti
Et capita & teretes pendere extra ora lacertos
Cruraue con fractis genibus crinisue cruetos
Vidisses sania a mento per lata fluente
Pectora: sub grauib; cōtrita cadauera malis
Fractaq; sub duris crepitabāt dentibus ossa.
Strimonius meminit Nest: scit bistonis vnda.
Traxit Idumei gen' hinc vecordia regis
Quē magus ardentis cæli noua signa secutus
Admonuit venisse deū nisi cæca superbi
Pectoris ambitio mētē fecisset opacam
Iffet ad infantis sancta incunabula christi
Deposito fastu: sed mens inflata fauore
Cæsareæ gentis longoq; tyrannidis vsu
Est ingens meditata nefas: nec prisca parētū

O .

bb iij

Secula par videre scelus: nec longavidebit
Posteritas. per rura furens galilæa satelles
De trepidis matrū sinibus lactentia vulsit
Pignora: mēbratimq; secans lata arua cruore
Imbuīt innocuo: matres vlulare per agros
Audiuit mōtana Rachel: vicinaq; fonte
Flumina de duplici ducentia nomē & vndas:
Hinc est orta lues: quę thracia regna vetusq;
Gręcorū imperiū vertit: Bizantia regum
Vrbs opib⁹ cōstructa: mari prētēta: duob⁹
Aegeo Euxinoq; fretis stipata sedebat
Sceptra tenēs: puoq; q̄ gurgite bosphoros vna
Colligit: hęc scytica irrūpēs Otoman⁹ ab ar(dā
Insidiis captam ferro violavit & igni: (cto
Arx erat Europes: & inexpugnabile quondā
Romanę fidei vallū Machometia contra
Arma minas alię frenans libyeq; tumultum.
Hęc scelerū dux atq; parēs sublime nitentis
Imperiū cęli summāq; ambire tonantis
Ausa potestatē quantū tentavit in altum
Surgere tenarios tantū descēdit ad amnes:
Cuius ob ingentē tellus concussa ruīnam
Cęssit: vt in latices Cautem si miseris altum

Pandit iter: nolemq; sinu capit vnda capaci.
Sic percussa grauis mōstri se ponderet tellus
Dissecuit: gremiūq; alto patefecit hiatu.
Sicut adrasteis cū vatē absorbuīt agris
Campus: & armato percussit tartara curru
Seu quādo inferni caua guttura Curtius ātry
Clausit: & elysios tremefecit pōdere campos:
Vel quando electę primo sub iudice gentis
Terra Corem sociosq; altam demersit in aluū.
Antra igitur grandi laterū sinuata recessu
Inter se ripis summo coeuntibus ore
More pilę quotiens vento consurgit in orbem
In latos abeunt curuati fornicis arcus:
Fitq; ingens dom⁹ ābrarū p̄ceptsq; baratrū.
Illic sulfureos incendia nigra liquores
Lābūt & dubiū quasi prima crepuscula lumē
Spargitur: & trīsti calligant tartara fumo.
Hic sunt lugentes mortis dom⁹ impia campi
Regnat vbi scelex lachrymoso i carcere mater
Exercens pēnis animas claudiq; tenebris
Indignata fremit clauso ceu nubilia vento
Cum piceas frangūt clamosa tonitrua nubes.
Hec est quā veteres dicūt phethonta poetę

Aethereos docti cursus causasque latentes
Ignibus æternis: sol est qui corda superbis
Incendit stimulis: tumidosque in pectora fastus
Mittit: & impatiens figit sub corde venenū:
Propterea ex alto labentē cardine fingunt
Audacē aurigā: fractisque per aera lorīs
Solis equos caput Eridani meruisse sub vndas.
Ad superos exit quot iens pater arduus alto
Annuit a solio: & latum imperiosa per orbem
Bacchatur: supraque suas temeraria vires
Audet: & infausto amittit conamine vires:
Scilicet omne deo contranitente superbum
Euanescit opus: sicut cū surgit in auras
Eructantis aquæ fluctus: mox vertice presso
Decidit: & spumās alto demergitur amne:
Atque humiles iter sine nomine præterit vndas,
Hoc docet allophylus: solyme: quæ verberare fūdę
Deposuit frontisque minas animique tumorem:
Ibat enim solo auxilio toracis & haste
Non ope diuorum nō vllō numine fultus
In pugnam: paruūque minax Dauida superbo
Nequicquid terrere sono conatus in ensem
Dum surgit misso per ferrea tempora saxo

Corruit: & toto diffusum iugere corpus

Mirati stupuere hostes: turpiq; dedere

Terga fuge: paruoq; gigas cedit ict' ab hoste.

Sic quoq; de lusus curru Iouis emulus alto

Aera conuexi scandens curuamina pontis

Flamiferuq; rotans alpha per oppida fulme

Occidi: & casu Eleam perterruit urbem:

Hec docuit Phlegyas genus execrabile celu

Spernere: quos tethys vlticib' abstulit vndis:

Hec quoq; niliaco regi cu nescia roris

Terra diu solitas fruges victuq; negasse t

Sanguine persuasit placari numina fuso.

In superos eade natos armauit Aloei

Qui domitu grauib' Martē tenere cathenis.

Sit satis hac libasse: aliis memoranda supsūt

Plurima maiori sceleru de principe cantu:

Audiui: gemuit tellus turbatur auerni

Ianitor: ecce niger nebulę globus exit opacę.

Iam turre reguq; domos abscondit & vrbes:

Exhalatq; grauē nox importuna mephitim.

Ite procul mites anime: que dulcia pacis

Ocia: que superos: que celi queritis arcem:

Ne funestus odor: ne vos contagia ledant

Vipereę prolis: clausis abscondite valuis

Atria: progenies nigri dū pręterit orci

Monstrum secūdū Inuidia.

1. Iuor edax tristi surgēs Acherōtis ab āne

Pallidus: & męsto demissus lumiavultu:

Obliquūq; tuens. rebus gaudere secundis

Nescius. gravirū claris signata triūphis

Dente terens tardoq; mouens vestigia passu:

Murmure nūc tenui nūc fulmine vocis aperto

Percutit infantes: bona vultu aliena maligno

Ingemit: aspiciens: & felle grauatus amaro

Tabescit: quocūq; ierit teterrimus oris

Spiritus agrorū virides interficit herbas.

Cętera nōnullis parcunt: certisq; venena

Graminibus magicaq; solent mitescere ligua.

Pōtica magnanimū celebrāt medicamia regē:

Quę fatis obstare ferūt: his ille solebat

Virus & occultę insidias cōtemnere mortis.

Tangerę cęrulei squamas & colla draconis

Phasias ausa fuit: tantū Medeides herbe

Virgineęq; p̄ces poterāt: Hecatesq; liquores.

Marsus in ausoniis Vmbrorū vallibus inter

Serpentes impune cubat: libyęq; per agros

Abstulit: & luctu canos confecit amaro.

Aspice contorto Saulis conuicia relo

Inuidiaq; satos inter cōiuiua plantus:

Et dauida inopem comitum cū paupere turba

Ire per obruptos deserta cacumina montes

Et certam nescire domū: regemq; sub antro

Deprehensum: potuit seruo mitescere: si nā

Intima tabificus viciasset pectora liuor.

Quid referā primos discordia semia fratres!

Et scel⁹: & cāpos germana cæde madentes!

Prætereo vatem: nigri quem spiritus orci

Perculit & tristi clausit babilonia circo.

Ipsē diu ieiunia iacens ante ora ferarum

Atq; famelcentes animalia sæua lænas

Indomitum fregit superum pietate furorem.

Prætereo pulsum patria reducemq; camillum

Rapta panōpheo referentē signa tonanti.

Quis furor ingratos dux prestantissime ciues

Scypio! quę fortuna tuam tulit aspera mentē!

Vt post euersas tyriæ carthaginis arces

Partaq; bellādo libycæ cognomina gentis

Cum tua cōsiliis esset melioribus ætas

Vtilis & vires ad ciuica munera promptę

Iura fori & ciues & amatam liqueris urbem!

Num monuit pietas virides seruata per anos

Publica priuatis preferre negocia rebus?

Causa mali liuor: suffusaq; lingua veneno

Tot clara inuictę molita extinguere laudis

Facta tot egregia partos virtute triumphos.

Qui rigidos enses: qui ferrea bella subegit

Exul ob inuidiã patria migrare relicta

Cogitur: & duros interuersatur agrestes.

Ad Cereris cõuersus opus moresq; parentũ

Qui pelusiace seruant cognomina lentis:

Et quibus illustrem fecere legumina famam:

Triptolemi curauit opes imitatus Osiris

Alcinoi sq; enis studiũ ceu post ea magnus

Cesaris & sceptri posito splendore Diocles:

Hortorũ didi cit cultus incidere vites:

Atq; piri secto malos infigere trunco

Quo fit adoptatis lignũ bis fertile ramis.

Humectare solum riuis: ferroq; bicorni

Pectere luxuriem rerre: redolentia sulcis

Gramina virgineos induta rosaria vultus

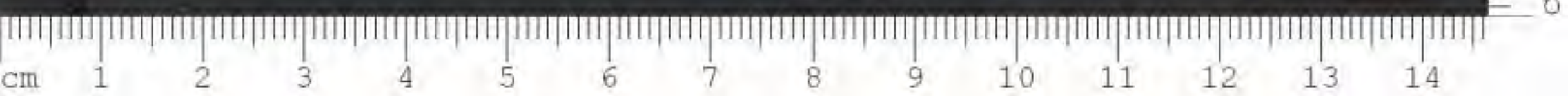
Lilia: narcissos: violas. flentes hiacynthos.

Purpureisq; crocũ folijs. methãq; thymũ q;

O

cc i.

[Faint handwritten notes in a cursive script, likely a commentary or glossary, written in the right margin.]

Impete cū magno: fūsis per terga colubrīs
Circū egrāt doiminā furie: maibusq; flagella:
Vincula. flāmiuomasq; faces. & sanguine ticta
Tela ferūt: vehiēt plaustro stridēte suppellex
Martia: lorice clipei. galeęq; micantes:
Conorūq; iube: sti epitusq; auditur equorum:
Et procul himitu campus sonat omnis acuto.

Monstrum tertium Ira.

i Ra minax: odiūq; parēs: mauortis alūna:

Secū agit idomitū stygia de sede furorē

Srentorea qui voce tonat: qui gutture lato

Fulminat: & rauco resonās clamore fugacem

Pantagiam superat: mugire tonitrua dicas:

Horrificaq; fremens ēgratas voce cohortes

In rigidos enses alternaq; vulnera mittit.

Sanguinolenta graui vibrans hastilia ferro

Bella ciet: rixasq; mouens: hostemq; laceffens

Labra manusq; tremit: scintillant lumina toruis

Fulta supercilis. strepit & cōuitia iactans

Bacchatur. si forte aliquo nequit obiice penas

Sumere: vindictas in idonea tempora differt:

Fitz odiū: quod longa fouens incendia pect⁹

Vnit: & accensis lambit p̄cordia flammis:

⊕ t c ij.

Nil pēsi nil mentis habet: cito mobilis: experta

Consilii: volat in pugnā: retinacula rumpit,

Lege modoq; carens: rabido stimulata calore

Non ignes non arma timet: flammātia tantos

Pectora cōcipiūt accensi sanguinis estus:

Quo ferat immanis furor & grauis impet⁹ ire!

Fabula testiadæ priscis monet eruta chartis.

Cum ferus Oenides aprū Calidonia rura!

Vastantē premeret pcerū socialibus armis

Auxiliisq; canū spumanti concitus ira

Fulmineoq; fremēs aethola per agmina dēte

Irrumpebat aper: non illū densu virorum

Tu mane hinnitus celeg; tremefecit equoq;

Strenuus arrectis hirsuto tergore setis

Flammiferis oculis sylvas & retia rūpens:

Qua furor vrgebat rapido p spicula cursu

Perq; canū rictus venabulaq; ipsa ruebat.

Non secus hęc rabies ardenti percita bile:

Luminibus cecis per aperta pericula fertur.

Eelsineos totiens ciues in dira coegit

Excidia: & furiis trepidā inuoluētib⁹ urbem

In ferrū ruere: atq; securibux ardua tecta

Detrahere & patrios flāmis violare penates

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Compulit: antiquosq; patrum delere labores.
Sed postq; domitis scelerū ceruicibus auctor
Occidit: & rutilos Serre concordia dentes
Signa tulit primis populus cū patribus alte
De fixis vrbana quies radicibus hesit:
Atq; gradu semper mansit respública firmo.
Hęc eadē ravidū couulso pectore Syllam
Ora cruentatū furibūda animāq; vomētem
Sacrilēgā celerī rapuit sub tartara fato.
Viscera natorū manibus lanianda paternis
Prebuit Alcides: quom lusus imagine falsa
Sanguine sedauit letā dulciq; fruētem
Pace domū: fuit ira virū quę lusit imago.
Ira draconigenas acies cadmiq; nepotes:
Fraternalq; manus alterna cęde rubētes
Implicuit longis bellorum ambagibus: ira
Diruit excelsas vrbes: atq; inclyta quondā
Oppida: regalesq; domos euertit ab actis
Ciuibus: aerias turres deiecit: & arcus
Clara triūphales veterū monumenta laborū.
His accensa focis italos pulcherrima regna
Et magni specimē mundi vexare coacta est
Barbara seuiques & inhumani fera vulgi

○

c.c.iiij.

Colluuiēs: Romā iudicio est. Syllanāq; tuscis
Vrbs diuisa vadis: nec non regina caputq;
Hetrusce quondā modo sola Bononia gentis.
Et vetus aprico recubans in culmine Derton
Cuius adhuc extant vacuis vestigia campis:
Semirutę moles: lapidū fractęq; columnę.
Vīcula: singult⁹: lachrymas: suspiria: plāctus:
Pallorem: vigilesq; metus: tormēta: cruceq;
Verbēra: pestifero rorantia tela veneno
Protulit: atq; feris hoīm crudelibus artus
Obiectans: variis impleuit clādibus orbem.
Hinc multę exilio gentes aliena sequutę
Regna suis orbę patriis: sic filia quondam
Tiresię. gemini Manto post dura Creontis
Seruicia in Venetis molita paludibus urbē
Vixit: & extructę sua nomina tradidit arcī.
Laumedonti adē teucrū salamina petentem
Expulit ira patris. Quid te Neiphylas. Helle
Quid pfugū mēorē phrixū seuūq; athamāta?
Atq; nouercales furias odiūq; minaxq;
Adde Miceneū pēnas & funera regem
Matri intentantē: mēstasq; agamenonis edes:
Atq; sophocleo celebratos carmine planctus:

Adde phryges geminos Ante nora fluctuans

Aeneā ignotū decorātes menib⁹ orbem. (gūq³

Hos aliosq³ irē patriūs a finibus actos

Longa per exilia & casus misere sinistros:

Hac rabie succensa feram priemeia cōiunx

Induit: & duplici creuerūt aggere dentes:

Longaq³ sub geminis surgentia naribus ora,

Succensi mansere oculi: & truculenta minaci

Fronte supersilia: & latrans in pectore virus.

Quid memorem seque furias odiūq³ parentis

Que miseros nati flammis fatalibus artus

Ultra necē fratrū: & matrē se oblita cremauit.

Vix ea finierā cum formidabilis ire

Castra sequēs aderat stygiūs noua belua signis

Ingenti comitata manu: mendacia tectis

Vultib⁹ & trepidē dubia sub imagine fraudes

Ignotisq³ doli sub vestibus agmen agebant:

In medio stipata graui regina tumultu

Tollebat nigra vmbrosam fulliginē frontem.

Quartum monstrum Philargytia.

a Vri sacra fames hęc est: rerūq³ cupido

Improba: diuitias amor infinit⁹ habēdi

Hęc numini sitis ardescēs immensa vorago

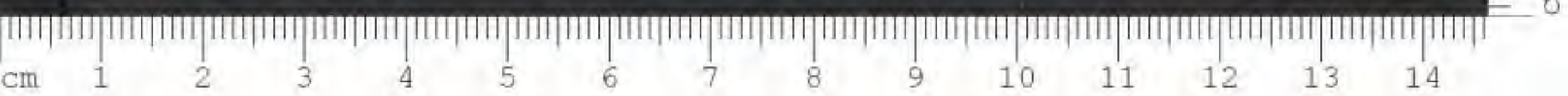
Tartareis emissa vadis imitata rapaces
Vnguibus harpyas armataq; gradibus ora
Dentibus in gyrū quales quantosq; Elephāti
Aethiopes Indiue ferunt: sinuatur in orbes:
Et nodos in se rediens coma densa figurat
Tēpora nec velat sed agit suspensa tumorem
Vndiq; surgentē nudaq; recedit ab aure.
Nec solū vigiles obeūt hirsuta rotundo
Tempora circui tu verū sub vertice cano
In ceruice micant oculi ceu florea ferta.
Effigies veteri vultusq; simillimus argo:
Sed magis introrsum scrobib⁹ subducta cauae
Lumina discedūt: setosaq; pminet atrī (tis
Sylua supersilij: macies squalorq; per omne
Corpus: iners dicas mōstrū: & vix ossib⁹ herēs
Sed geminis quotiens opus est ita nititur alis,
Vt credas ferri boream Zephyrūue per auras
Pręcipitem ve Notum: lucris si nuncia fama
Surgat: vt acceptus nares odor imbuit auri
Eleuat ingentes alas & lumine fixo
Visa petēs quicqd falcatīs vnguibus aufert!
Stulta suos nūquā venturū seruat in vsus.
Sacra. deū. sanctas. leges. pręclarāq; gesta:

Scriptores rerū egregios, celebresq; poetas:
Qui proceꝝ laudes chartis & nomina mādāt:
Et quicqđ nō auget opes aduersa repellit.
Sola iuuant quę lucra ferūt: sint cętera quanq̃
Laudibus & precio dignissima cętera sordent.
Sicut hyperboreis rutilans in vallibus aurum
Gyphes amāt: auidiq; tenent: vigilesq; tuent̃
Vnde nec vtilitas operę preciiue laboris
Sed metus & clades oritur: sic pectus anhelū
Peruigilis monstri grauiore cupidinis ęstu
Feruet opes cumulās: quas olim pdig⁹ hęres
Dissipet: & pingues ferat in cōuiuia mensas.
Pala sinu lato ex humeris decurrit in imos
Lapsa pedes: manicę velāt extrema capaces
Brachia: quas vbi vult curuos demittit in vns
Vti h̃is quotiēs op⁹ ē vel fingere mores (gue.
Vel gestu simulare fidem vel fallere quęq̃
Seu furtum celdre: man⁹ leuis: apta rapinæ.
Perfida mēs: nullisq; potēs māsuescere dictis.
Indignas dignasq; p̃ces surda accipit aure.
Vt proiecta bouis detractō grandia tergo
Viscera percipiens oculis vel nare sagaci
Vultur edax auido coruus ve famelicus ore

Couolat ad resoluta graui conuiuia tabe:
Sic ad opes aurūq; cito sitis ista volatu
Fertur: & ad nudū spolians fragmēta breuesq;
Reliquias studiosa legit: gremioq; recondit,
Nec cōtenta bonis diuū quę munere tellus
Protulit in partē sceleꝝ vocat astra deosq;
Exercetq; preces magicas: & consulit aras:
Infernoq; vocans manes altaria circum
Nocturnas adhibet vestes: retroq; vapore
Orgia perlustrat: ducēsq; in puluere circum
Murmurat: & variis distinguit signa figuris.
Extaq; tyrrheno situ scrutata requirit
Thesauros quę terra tegit: liuentia plumbi
Pondera: & argenti globulos viuentis & æra
Artifici mēdax vertit medicamine in aurū.
Falsaq; cū veris iungens cū doride bacchū
Cū gemmis fragiles hyalos cū palladis imbre
Miscet Aristei succos & cerea mella?
Mentitusq; novas fūco errorē faciente
Confectis senio deludit mercibus omne
Turpiter emporiū lucriq; libidine feruet:
Et totos hac arte dies cōsumit & annos.
Vtq; dies tristi sic nox abit anxia monstro: ⊕

Nullaq̄ pax vicio rodentibus intima curis
Pectora nulla quies: post turpia lucra diurnæ
Eraudis & ex legem questū; si lumina somnus
Occupat & duro furatur membra labori.
Pictus imaginibus formisq̄ fugacibus astat
Morpheus; & variis fingit noua vultibus ora.
Vanaq̄ sopitos ludūt insomnia sensus:
Nam rerū tenues ymbras simulacraq̄ seruans
Lubricus assiduus vt fluxibus ambulat humor
Et nūc sūma petens reptat nūc ima relapsus
Antra cauernosi capitis regat: itq̄ reditq̄:
Nunc iter obliquū sinuans: nūc tramite recto
Fertur: & ipse sibi redit obuius: aut agit arcum
In dextram leuamue cadens vt pellit & vrget:
Fumus & ingressi caua spiramēta vapores:
Sic rerū species variis concursibus: vt fors
Obtulit aut vsus vel vis incognita celi
Spirituūue potens industria nocte silenti
Diuerso ostentant diuersos ordine casus.
Ceū varias voces diuersaq̄ nomina rerum
Si nouus inuersis surgat compagibus ordo
Diffformes eadē faciūt elementa figuras:
Hęc duo Roma notis & amor cōpōim⁹ hisdē.

[Faint handwritten notes in the right margin, likely commentary or corrections.]

Tramite conuerso & retro redeuntē meatu.
 Quę simul achra magis vigilās exercet in vnū
 Noctē reuertūtur: verisq; simillima formant.
 Ostentatur opes cupido quia tempore lucis
 Cogit opū species: & iter quod luce frequētāt
 In tenebris repetūt & noto cālle recurrunt.
 Cæcaq; præteritas imitantur somnia curas.
 Quom tacitis ergo rediit nox humida pennis
 Atq; soporiferos niueis argentea bigis
 Luna vehit radios: somnus per rura p vrbes
 Spargit lætheo medicata papauera rore:
 Et vigiles abigit secreta incendia curas.
 Pulsę abeūt celeres ad tristia limina ditis:
 Atq; leues herent sub opace frondibus lmi:
 Vlmus enī diffusa comas & brachia late
 Surgit ibi a validis radicibus: illius ergo
 Muta sub vmbrosis habitāt quę somnia ramis:
 In thalamos hoīm & tenebrosa cubilia ducūt:
 Dantq; suos illis vultus vocęq; habitūq;
 Illa per obscuros capitū delapsa meatus
 Ah vigilē subeunt animū: casusq; figuris
 Mobilibus formāt: sopitaq; corda iacentum
 Sollicitant: nec vana minus q̄ vera fatigant:

Et sic apertis munitis m...
 quasi cor car...
 ...

cm
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Interea circū vittus & anhela frequentes

Ora volant cure: moxq; vt sopor euolat intrāe

Mordaciq; serant iterū precordia rostro.

Hęc est que ticiū volucris ferit ore cruento

Aeternę natū penę eternoq; dolori.

Mōstrū igitur si quādo quies blād ita soporem

Reddidit aut auro insudat: sublataue furto

Semina frugifere Cereris: vel iania plangit

Horrea: vel dura decussos grandine fractus:

Effusamue fretis mercē deprehēsaue furta:

Atq; iterū tractat sub nocte negocia lucis:

Totaq; sub curis itvita simillima morti.

Hęc aim turpi maculans & corpora labe

Querere cęlesti preciū pro mun ere iussit

Vanaq; composito mendacia fingere vultu

Quādo grauē sacro morbū Naamanus iāne

Abluit & puerū spoliis onerauit & auro.

Hęc eadē scelerū genitrix fraudūq; magistra

Reginam libycis posuitq; in collibus urbem

Aere viro. patriū spolians. peregrinaq; circum

Aequora: per rapidas syrtes. p barbarā pellēs

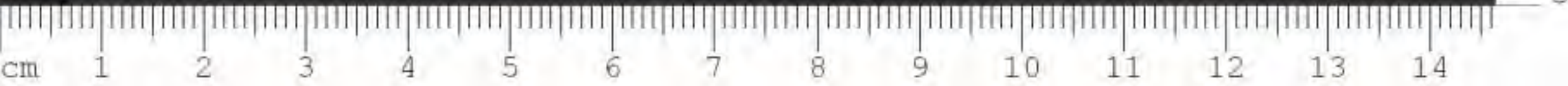
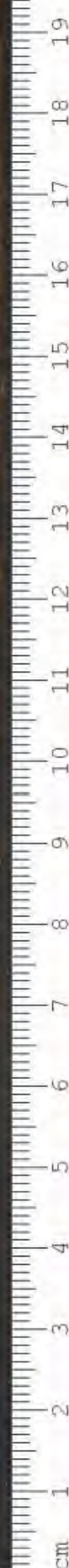
Regna diu profugā terris iactauit & vnda.

Hęc priami natū: cui longa pepercerat ira

O

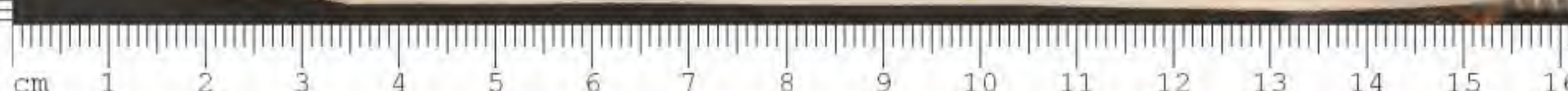
d di.

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'pe ut hinc apud' and 'in canis'.

*gallorum fides cum
in dolo pando iustitiam
in dolo datus panno
in dolo datus panno
in dolo datus panno
in dolo datus panno*

Martis & a patria procul obsidione latentem
Thraicio iuvene innocuū mucrone peremit.
Ah scelus ah dirū facinus multoq; piandū
Sanguine primæue imberbē sub flore iuuentę
Ignarūq; doli puerū nil tale verentem
Perfidus obtruncat: placidū rosei decus oris
Et regale caput simplex sine crimine pectus
Et natas ad scepra manus veniamq; precātes
Vulnerat immittis repetito sepuis ictu.
Prætereo concisa sui qui corpora nati
Diis epulāda dedit: quiq; auro vēdidit urbē;
Quisq; suū superans hostē superatus ab auro
Exanimū phrygio versatū puluere corpus
Misit ad extremos ignes patriūq; sepulchrū.
Nō prece nō lachrymis mot⁹ nō voce paterna
Nec misero casu queruli senis: immemor oīs
Iusticie sola placatus munere tandem
Hectora restituit priamo: sua pignora patri
Quiq; per vndosū dulces ne perderet equos
Diuitias retro conuersa naue per vndas
Ad patriā & seuos rediit nō inscius hostes.
Quiq; deū manibus rapiens pendentia dona
Sacrilegens superū vanos irrisit honores.

Et qui surripiens auri duo milia pondo

Et lateres fufuos: fucata subintulit era.

Vt genus effrenū Nasamon q̄ versus i austrōs

Incolit iſiaco contermina rura canopo;

Naufragiis victum querens gaudere procellis

Turbinibusq; solet fufasq; p̄ equora merces

Colligit: & nautas ad punica littora pulsos

Auxiliū simulans violat. Sic improbus auri

Raptor in aduersis quēq; si viderit angū.

Casibus exultat: fictoq; astutior ore

Dum pmittit opem spoliat, p̄damq; reportās

Celat: & exuuias occulto congerit antro:

Hęc quoq; venalem (tanti q̄s crederet orcū?)

Esse deū fecit: Semen celeste piando

Progenitū scelerī, diuinę mentis alūnum.

Virgineoq; alitū gremio: crimenq; volentem

Soluere & antiquo contractā fomite labem.

Dira fames auri culpę regina parensq;

Perdidit, indigno signatū verberare corpus:

Cōfixū caput: & duplici manantia rore

Pectora: pallentesq; genas: frontemq; cadētē

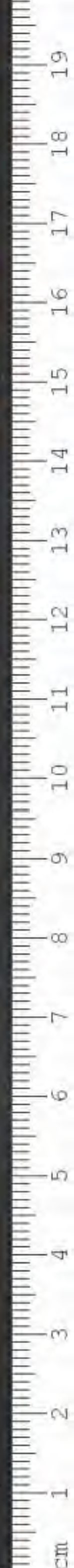
Ingratę moriens plēbi mōstrabat ab alta

Arbore: purpureū terra absorbente cruorem.

O

d dū

[Marginal notes in a smaller hand, likely a commentary or glosses on the main text.]

Hęc opera: hi fruct⁹ hęc gaudia mētis auarę.

Hic memor antiqui sceleris dū tristia fierē

Funera virgineę prolis: largoq; maderent

Imbre genę vidí ex alto telluris hiatu

Deformē prodire chorū: Sartagine lata

Signifer armatus vestigia lentus agebat:

Quem confusa cohors cultris armisq; popinę

Pressa sequebatur: patinas vnctosq; lebetes

Visceraq; oblōgis verubus confossa gerebat:

His comes in bellū turmis veniebat inertī

Turba canū gressu: quorū cutis aspera multā

Fluxerat in scabiem: sanieq; fluentia linguis

Vlcera linguebant: & crebo ardentia morfu

Scalpebāt terga: & scabras prurigine clunes:

Quintum Monstrum Gastrimargia.

Oc quoq; cebereis mōstrū de faucib⁹ exit

Ridiculū: nā pigue caput: frōs pmiet alta

Labra. genas. oculosq; tumēs: sub gutture la:

Surgit: & inflatū tollit cutis vuida pectus, (to

Trita. brevis: maculata mero & pigue die vestis

Vix rhenes clunemq; tegit: ventrēq; profusū.

Raraq; collisis egre vestigia mutat

Poplitibus: curuis putruere sub vnguib⁹ esce

uis Dulcis *q. d. dno dicitur* *corpus*
Blandior ingressu primo semeleia proles
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Incalet: atq; vias fumos exhalat in omnes
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Concluditq; aditus: per quos a pectoris antro
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Spiritus ascendit curvas in verticis eades:
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Nā nebulę feruente mero per guttruta pigues
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Attoniti capitis sumam voluūtur in arcem,
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
pugnaq; fit: validis alti mens incola tecti
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Defensura suū limen succingitur armis.
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Sed conata diū bacchantem extinguere fumū
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Victa fugit: victor subiens pēnētralia Bacch⁹
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Cui comes it sopor & torto dementia gressu
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Percerebri humentesq; sinus animeq; sacellū
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Letheo spargens haustos de flumine rores
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Inducit somnos hebetes & morphea doctum
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Fallere imaginib⁹: nocturnaq; figere mōstra:
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
pondere pressa dei cōiuent lumina crebris
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Nutibus: & placide nequeūt ob sistere nocti.
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Lingua loquax prius & nullis obnoxia viclis
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Iam delusa labat: verba imbecillia presso
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Fine cadunt: blefo sonus euanescit ab ore:
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Labentēq; pluit per mentū barba saliuam,
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Qualis in ymbroso Protheus mutabilis atro
sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*
Pressus Aristeo iacuit qua Carpathus inter

sub p. l. d. dno *corpus* *sub p. l. d. dno* *corpus*

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Niligenas clarāq; Rhodō caput extulit vndis:

Qualis in occidua pugna Anteus harena

Et ferus emōnie victore sub hercule taurus

Fusus humi cubuit. Qualis mīnois in ede

Seruiūz eructans spumantē sanguine prēdā

Cecropio: qualisq; cauo sub carcere plena

Cerberus ingenti diffundit viscera campo:

Talis in immundo vinosum belua corpus

Pulvere distendit: tumidam sic explicat aluū:

Aegrāq; tnybato sic deiicit ordine membra.

Nunc vētosa tument: nūc contrahit ilia flatus

Alternisq; sonat vocis via murmure rauco:

Pectus & ora lauat tepido fumantia rore

Sudor: & vndantes currūt per tempora riui:

Somniaq; occurrūt: pigues sūt somia mensæ.

Atq; coro nati fuso crateres hiaccho:

At celerēs nūc labra bibūt nūc humida muscē

Lūina nūc bifido rimantur tempora rostro.

Dū loquor & turpis moror ad spectacula mōz

Ecce noue gētis r̄sonās fragor ipulit aures: (stri

Et tellus noua castra vomens ingentia fudit,

Agmina: q̄ cāpis imissa patentibus omnes

Compleuere vias: & culta noualia: nec iam

1. qui cuius obant. 2. permutatis quibus qui. 3. munda. 4. ardentes. 5. est. 6. nūc. 7. apud. 8. vbi. 9. vniuersi. 10. pariter. 11. vbi. 12. vniuersi. 13. vbi. 14. vniuersi. 15. vbi. 16. vniuersi. 17. vbi. 18. vniuersi. 19. vbi.

1. in. 2. vbi. 3. vniuersi. 4. vbi. 5. vniuersi. 6. vbi. 7. vniuersi. 8. vbi. 9. vniuersi. 10. vbi. 11. vniuersi. 12. vbi. 13. vniuersi. 14. vbi. 15. vniuersi. 16. vbi. 17. vniuersi. 18. vbi. 19. vniuersi.

1. vbi. 2. vniuersi. 3. vbi. 4. vniuersi. 5. vbi. 6. vniuersi. 7. vbi. 8. vniuersi. 9. vbi. 10. vniuersi. 11. vbi. 12. vniuersi. 13. vbi. 14. vniuersi. 15. vbi. 16. vniuersi. 17. vbi. 18. vniuersi. 19. vbi.

1. vbi. 2. vniuersi. 3. vbi. 4. vniuersi. 5. vbi. 6. vniuersi. 7. vbi. 8. vniuersi. 9. vbi. 10. vniuersi. 11. vbi. 12. vniuersi. 13. vbi. 14. vniuersi. 15. vbi. 16. vniuersi. 17. vbi. 18. vniuersi. 19. vbi.

1. vbi. 2. vniuersi. 3. vbi. 4. vniuersi. 5. vbi. 6. vniuersi. 7. vbi. 8. vniuersi. 9. vbi. 10. vniuersi. 11. vbi. 12. vniuersi. 13. vbi. 14. vniuersi. 15. vbi. 16. vniuersi. 17. vbi. 18. vniuersi. 19. vbi.

ant. placidus suo
auduit quod populus
quida si f. lincsa
una pluribus hinc
Et annis ora sunt
et plur. card. laboru

Albaq; subtenui cutis interlucet amictu.

Ingeminos orbes glomerata vtrinq; tumescunt

Pectora: zona sin⁹ cohibet baccata fluentes:

Gēma hūeros nō vna tegit digitosq; micātes:

Hoc habitu ad rīpas phrygii simeontis amatū

Ibat ad Anchysen: marti velamine in isto

Est cōgressa: cauo dū vir sudaret in antro

Mole sub g̃tnea: qua fortibus g̃ra lacertis

Voluit in ardēti durus fornace pyragmon:

Qualis erat tyrios ludens Europa per agros

Sive per hybleas errans Proserpina valles

Cū cyane in liquidū fluxit mutata liquorem.

Qualis in ornatu libyco sidonia mater

Comptior: & festis solenni more diebus

Cū nuribus phrygiis multo spectabilis auro

Tyndaris ad diuq; veniens Tritonidis arcem

Seu quales ineūt regum conuiuia nuptæ

Buxea cū lētos modulatur tibia cantus

Tale super picto per rura p̃ oppida curru

Prorediēs mōstrū nūc hos nūc vulnerat illos

Luminibus motis apte gestuq; venusto

Obuia diffusos crines vestemq; decoris

Motibus impellens diuinū spargit odorem

Aura: sonat tenui ludens vaga bracteavento:

Ore pudicicia simulat castuq; ruborem:

Nam magis innocuo si sit coniuncta pudori

Forma mouet: condita graui comitate venustas

Accendit rapidos furis afflantibus ignes.

Hec sunt illa quibus veneris puer arma supbit:

Et quibus imperium terris quesit & alto.

Hinc hominem surgit crucians insania mentes:

Quae dulces abigit somnos: quae pallida reddit

Ora: parit gemitus: in amara lumina fletus

Soluit & in totum suspiria seminat orbem.

Mira huius natura fere: non ense ne hasta

Vincitur: inter equos toraces inter ahenos

Per galeas conosq; truces incedit inermis.

Nuda manus: sine toracis sine cassidis usu:

Concita in hostilem victrix agit eseda turbam:

Præteriensq; hominum castra imbecillia ridet.

Martia fert Macedo terretes in bella sarissas:

At sythicae longis utuntur amzaones hastis.

Romulideq; certant pilis: celeresq; catheras

Barbarus aduersos gallus iaculatur in hestes

Parthus equo versis pugnat fugiente sagittis

Sunt varii mores: usus non omnibus idem

Littus vt applicuit placido per pectora lapsu

Se insinuans delubra sibi quæsiuit & aras.

Flamma latēs venis Ven⁹ ē: furor ossib⁹ herēs

Hinc locus hinc frater satus est q̄ tela facemq̄

Gestat: & auratis sine lumine militat alis:

Omnibus has natura potens & prouida curas

Addidit hos stimulos atq̄ hūc aiantibus igne:

Quod præstat magis ossa calet: ven⁹ acrior vt

Nā meliora magis phidēs natura perire: (get

Ad genus augēdū flammis grauioribus instāt.

Ast hoiem cui plus diuini luminis auctor

Tradidit: & fletu voluit rationis habenis

Legibus hūc certis iussit cohibere furorem:

Imposuitq̄ modū veneri: ne plurib⁹ vna

Nubat: vt vnus cōiunx sit cōiugis vnus.

Hinc ples. hinc sancta fides: & honesta feracis

Copula conubii: legis mysteria nostre.

Sed venus hos mores naturęq̄ addita frena

Non patitur: nullocq̄ potest māsuēscere viclo:

Ac velut vnda fluēs pronus qua colligit ānis

Si solitos misso tardaueris obice cursus

Murmurat: & claustris furit indignata teneri.

Perlustrāsq̄ aditum tumet: & spumātia terga

O e e. i.

Eleuat: & molem fluxus quę intercipit vrgens
Pondere crescenti semper cōuellere tentat.
Et tandem euerso celerē trahit aggere cursum
Assuetum periternotisque dat oscula ripis.
Sic venus iniectis crescente libidine vinculis
Vento inflata calet: pedibusque repagula vicēs
Libera pernicem facto rapit agmine gressum.
Ite procul iuuenes simplex & credula turba
Pręda eritis: dabitis penas: hec belua thysben
Hęc Cynire natam rapuit: scyllamque paterno
Crine ream: preti sobolē lotidesque puellas.
Ite viri procul: ite nurus: hec belua tinxit
Cede maritales thalamos & sanguine lemnō
Hęc iras hec bella parit: circūspice campis
Que stygiis errant vmbrae pallere videbis
Tristitiaque premi: & rubrum sudantia rorem
Tela coronari myrto: & nūc ire per vmbrae
Pallentes vmbrae nemorū senosaque lustra
Et nunc ere graues vestigia ferre per hastas
Nūc per equos: has dura ven⁹ certare coegit.
Pulvereque aspergi: & grauibus sudare sub armis:
Atque pati geminū duplici sub marte furorem.
Dicta sub exiguo claudantur vt omnia versu

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'Ite procul iuuenes' and 'Cede maritales thalamos'.

Stamina deposuit tandē: & de plæbe fugaci
 Componens raras acies cum milite pigro
 Exiit in pugnā: molles talaribus armos
 Assuetum tunicis clypei grauis ereus umbo
 Pressit: vt horribilis pugne caua buccina signū
 Aedidit: vt rigidū campos ingressa patentēs
 Terrifico cantu cecinit vox bellica martem
 Et leuis insonuit crebris hinnitibus aura:
 Obriguit: stupuere oculi: liquere trementes
 Lora man⁹: Clypeusq; cadēs (res digna triū
 Formicā opp̄ssit veteris de sāguie natā (pho)
 Myrmiones quę Myrmidonū gen⁹ acre viros
 Aedidit excussum est rostri de forpice granū
 Et tristem moriens liquit sub puluere vitam.
 Non poterat tanta armorū dux mole sepultus
 Et tanto sine cæde pedem subducere bello:
 Talis in ignauo regnabat pectore virtus:
 Post clarū facinus fugit: solitūq; cubile
 Depositis repetens armis se misit in ignes
 Fēmineæ semper mores imitat⁹ & artes
 Hoc animi fortis moriens opus edidit vnum.
 i Staregūt orbē scelerūq; licētia regnat.
 Relligio cōtēpta iacet: spretusq; deorū

*fardand p̄tub
 vltima dicitur
 de huiusmodi
 hū ut dicitur p̄tub
 ubi dicitur*

cm
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Querimonia virtutis.

c Vr ego que magni su semie nata tonatis

Et celeste genus senior sublimibus astris

Deseror? humanisue unquam fortasse negavi

Rebus opere? vel forte meis non amplius armis

Mundus eget? Cur nunc tanto surgente tumultu

Debilis hec hominum soboles tot milia contra

Ditigenu nostra nullum munimen ab arte

Postulant? An valide non sunt ad prelia vires?

Nonne acies totidem? nonne est industria nobis?

Nonne animi? liceat de me mihi vera fateri

Fortune domitrix ego sum scelerumque flagellum:

Semper tela manu ferimus: cum crimine semper

Si genus humanum poscat: sunt aspera bella:

Improptu nobis & opes: & miles: & arma:

Utque hominem tuear superumque in tecta reportem

In columen stygias omnis demolior artes

Ars mea mortales ad olympica regna deumque

Hortari monstrare vias quibus itur in altum

Aethera: sum medium dirimes iter orbita recto

Limite qua monstrant adhuc vestigia patrum:

Qua veteres celo digni petiere tonantis

Limem: ubi nitidis sunt lactea flumina campis.

*Quoniam deus
ego sum scelerum
flagellum
semper tela manu
ferimus
cum crimine
semper
si genus humanum
poscat
sunt aspera
bella
improptu nobis
& opes
& miles
& arma
utque hominem
tuear superumque
in tecta
reportem
in columen
stygias omnis
demolior artes
ars mea mortales
ad olympica
regna deumque
hortari monstrare
vias quibus
itur in altum
aethera
sum medium
dirimes iter
orbita recto
limite qua
monstrant
adhuc vestigia
patrum
qua veteres
celo digni
petiere tonantis
limem
ubi nitidis
sunt lactea
flumina
campis*

Me duce regnarūt belus beliq; nepotes

Et Perse; libyciq; duces: me p̄side Roma

Floruit: & lata rerū ditione potita est.

Ipsa comes graiis adērā quom Troica contra

Pergama depulsis ex Aulide nauibus ibant:

Me duce romanus tyriās radicitus arces

Eruit: & solymas turre; bimarēq; corinthm.

Atq; syracusios Arethuse; mænia muros.

Belliger extremas duce me tulit arma p̄ribel

Bacchus: & ardentes victricia signa per idos:

Nyseamq; locans Arabis de nomine Nysæ

Dixit: & ad teretes hederas cōiūgere thyrsos

Pāpineasq; comas tremulis agitare corymbis

Menades instituens dionysia festa quotannis

Iussit ab eoa fieri solennia pube.

Ipsa ego cōbustæ retinēt que; nomia mam mæ

Femineas ad equos turmas & ad arma pau.

Plæbis ego solymæ siccis vestigia plantis

Per maris erecti pendentē vndiq; fluctus

Murorū in speciē vada phæbo icognita duxi

Me quoq; prima viros ratis inuētrice per altū

Aequor & audacitū aureavellera cursu.

Alcides tot monstra meis deformia vicit

Viribus: Et quicquid musis phœboque vestutas

Ascripsit nostrum est: Vates ego sanctaque vatum

Pectora melle flui diuino nectaris imbre

Largius irroro: dulciq; aspergine lustro.

Fons ego Castalli: Pallas ego nomina plura

Res eadem: Non sum morbo confecta nec anis:

Incorrupta, virens, immortalisque remansi.

Celestes etenim nihil in me motibus orbis

Sidera nil radiis possunt: nil lumine tinea.

Post igitur tantorum operum experimenta fidemque

Deseror ignotis errans in gloria campis.

Overe ingrata & metitorum oblita meorum

Secula nec pristae quicquam seruantia laudis.

O Numa romulidum sanctissime me: vosque Catoes

Mascula progenies: tuque o metuande securi

Et celtæ spolio insignis Torquate superbo:

Vosque genitrix Decij egregium: tuque optime Quirite

Eximium primae decus: & tu magne quiritum

Maxime: quo Cæsar fortuna & crimine tantum

Clarior est vobis ista cum gente profana

Iudicibus si fas esset contendere coram:

Dicere veridicis causam sermonibus ausim.

Sola queri possum: mecumque sub Illice muta

O

f. i.

Testis vbi nemo nisi numina conscia recti
Arguere ingratas gentes oblitaq; mores
Corda meos: mea sit tacitis querimonia syluis
Nota: nec ad stolidi veniat cōsortia vulgi.
Patrona mea causa caret: quia pectora plena
Perfidie festuq; animos tollente superba
Ire peranfractus audet impune malorū:
Aduersasq; sibi leges inimicaq; iura
Frangere & audaci culpas defendere vultu.
Propterea sanctis ratio cū moribus vrbes
Iam fugit & magni rector moderaminis ordo
Posthabitis terrę solū regit æthera curis.
Sceptra scelus rapuit: positis custodibus omīs
Scrutatur regni fines aditusq; tuetur.
Scire pati sanctum est: partē deus oibus equā
Seruitij imperiūq; dedit: nō omnia semper
Astra: sed alternis nūc hoc nūc imperat illud.
Delia regnabat mūdiq; tenebat habenas.
Cum moles equanda ioui confurgeret: & cum
Saxa giganteæ voluebant ardua vires.
Tum primum ignotis hoies sermonibus vsi
Distinctosq; habuere sonos. duce marte pfulū
Aequor in aerios misit vada cerula montes.

Quid quod dicitur
sic dicitur
mores dicitur
querimonia dicitur
stolidi dicitur
vulgi dicitur
causa dicitur
pectora dicitur
perfidie dicitur
festuq; dicitur
animos dicitur
tollente dicitur
superba dicitur
ire dicitur
peranfractus dicitur
audet dicitur
impune dicitur
malorū dicitur
aduersasq; dicitur
sibi dicitur
leges dicitur
inimicaq; dicitur
iura dicitur
frangere dicitur
& dicitur
audaci dicitur
culpas dicitur
defendere dicitur
vultu dicitur
propterea dicitur
sanctis dicitur
ratio dicitur
cū dicitur
moribus dicitur
vrbes dicitur
iam dicitur
fugit dicitur
& dicitur
magni dicitur
rektor dicitur
moderaminis dicitur
ordo dicitur
posthabitis dicitur
terrę dicitur
solū dicitur
regit dicitur
æthera dicitur
curis dicitur
sceptra dicitur
scelus dicitur
rapuit dicitur
positis dicitur
custodibus dicitur
omīs dicitur
scrutatur dicitur
regni dicitur
fines dicitur
aditusq; dicitur
tuetur dicitur
scire dicitur
pati dicitur
sanctum dicitur
est dicitur
partē dicitur
deus dicitur
oibus dicitur
equā dicitur
seruitij dicitur
imperijq; dicitur
dedit dicitur
nō dicitur
omnia dicitur
semper dicitur
astra dicitur
sed dicitur
alternis dicitur
nūc dicitur
hoc dicitur
nūc dicitur
imperat dicitur
illud dicitur
delia dicitur
regnabat dicitur
mūdiq; dicitur
tenebat dicitur
habeas dicitur
cum dicitur
moles dicitur
equanda dicitur
ioui dicitur
confurgeret dicitur
& dicitur
cum dicitur
saxa dicitur
giganteæ dicitur
voluebant dicitur
ardua dicitur
vires dicitur
tum dicitur
primum dicitur
ignotis dicitur
hoies dicitur
sermonibus dicitur
vsi dicitur
distinctosq; dicitur
habuere dicitur
sonos dicitur
duce dicitur
marte dicitur
pfulū dicitur
aequor dicitur
in dicitur
aerios dicitur
misit dicitur
vada dicitur
cerula dicitur
montes dicitur

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Triste reluctando non est leue vincere fatum

Conariq; polos & fortia sydera cōtra

Nauis vt aduersa remo cum impellitur vnda

Fortia in totis incumbant brachia neruis

Ictibus & crebris instent nō vincitur amnis.

Cædendum est: leges in idonea tēpora nostre

Perueniēt dabitur nostris sua inoribus ætas.

Nec quod sola vager doleo: perdenda virorū

Milia tot tantamq; dari prædā queror ōrco.

Non pereo deserta: perit qui deserit: error

Alligat errantem: mea si tamen ora fuisset

Fas homini viuumq; decus formamq; tueri

Non illum blandis vnquā peritura voluptas

Flecteret illecebris nec ficto falleret ore.

Sed mihi secerū voluit pater esse decorem

Vt labor obluctans iniucundiq; dolores

Humanos acuant animos: post perdita primæ

Munera iusticiæ veterūq; infausta parentum

Exilia & pressos iniecto fomite sensus.

Omiserū mortale genus Quid debuit vltra

Pro te proq; tua deus attentare salute?

Vltra immortales aios sup addidit artes

Ornamētū ingens: sociam me tradidit ipsum

⓪

ff. ij.

Se tibi pollicitus: celi tibi limen apertum:
Et fugis auctorem: seruatoremque: ducemque:
Et chaos obscurum claro preponis olympo:
Olympo sedes ubi sunt: & templa tonantis:
Qui niue non albet: nulloque madescit ab ibre:
Nec quatitur ventis: nec fulmine vapulat villo.
Gliscit ibi sine fine quies sine fine voluptas
Pax eterna: iubar stellis & apolline maius:
Ah genus ingratum: fera mens ignobile semel:
Degeneres animę: mores imitanda ferarum
Progenies: tali proles indigna parente.
Nam pater est deus ipse tibi: tibi maxima tellus
Paret & illius dono tibi militat aer.
Unda subest: seruitque tibi neptunia doris.
Tu refugis: patremque negas: tot dona ferentem
Dissimulas: Quę pena tuis erroribus equa est?
Quę sceleri tormenta tuo debentur? & audes
Astriferos oculis spectare rebellibus orbis?
Astra tibi clarique suis quos aspicias ignes
Motibus imperio patris hæc alimeta ministrant.
Dum tibi dumque tuo patri se subiicit orbis
Totus & assiduo properans obtemperat vsu
Tu veneri insudas: avidique voragine ventris

Rumperis escarū ferēs graue pōdus anhelas.
Sed quid ego in tales nil profutura querelas
Effluo? cur lachrymis oculos singultibus ora
Ne quicq̄ indulges? tua quur eniferat iste
Corda dolor quōdā florēs mō languida virt⁹
Et videt & iusta librat deus omnia lance.
Ipse ubi tempus erit nos in violata reducet
Regna memor: pater ipse meas vlciscitur iras.
Singultus inferna palus & verbera dira
Audiet. & tristes vmbas vlulare sub altis
Inter sulfureos erebi fornacibus ignes:
Interea lucos posito merore silentes
Tuta colam: vilesq; casas: ignota latebo:
Vt postq̄ diti sat erit vicioq; litatum:
Nobilibus succurram animis, & laspa reducā
In mediū certis vestigia finibus arcens.
Sepius audita est & talibus vsa querelis
Dicitur in syluis virtus nemorūq; p vmbas:
Vna camēnarū saltus tū forte per illos
Præteriens sacrūq; petens heliconā notauit
Sigula: & huic nostrę dedit ī scribēda papyro.
Vt si vipereę stimulis accensa Megere
Natorū impietas fuget & discordia matrem

O

ff. iiii.

Exilioq; procul peregrinū inuisere mundum
Urgeat illa licet casu afflicteretur amaro
Et tepido lachrymā lauet ora signūq; liquore
Nil crudele tamen natis nihil optat acerbum:
Nam patiens natura pios nō deserit ignes.
Immo suū liceat si quando reuifere limen
In dulces ruet amplexus: dabit oscula notis
Frontibus: & tristes vicet singulibus iras.
Sic virtus hoīm dux: & fidissima custos
Quāuis pulsa graues gemitus lamētaq; fūdit
Prōpta tamē nostris semper succurrere rebus
Errores gemit hūanos: gemit ebrīa corda:
Et quacūq; potest non desinit arte mederi.
Fēdera mortales orci cū rege superbo
Cēlitibus spretis inire: datiq; ligati
Obsidibus seruare fidem coguntur auerno
Per medias vrbes colubris crinita Megēra
Sanguineisq; caput vittis intorta flagello
In scelera & culpas hoīes urgere laborat:
Criminis & pēnē dux hortatrixq; malorum
Fronte truci toruo vultu conatur Erinny.
Sceptra tenens iudex solio plutonius; alto
Ius populis dicit, leges periere deorum.

Hinc iræ venere deū. morbiq; fameſq;
Improba: quę ſteriles nímíūverſata per agros
Hactenus intercæpít opes & credita ſulcís
Semina: noſq; pati ieiunia longa coegít
Hinc bella armorūq; ſonans diſcordia motu:
Nam quia mens hoím mores oblita pudicos
Degenerat noxís ſemper creſcentibus arma
Nos terrena p̄munt & nos deus vrget ab alto
Multipliciq; graues luimus ſub iudice p̄enas.

Noua lactura rei chriſtianæ.

a Spicis impiū noſtrę lacerūq; labanſq;
Gentis vt hoſtili totiēs certamine cęſū
Sanguine barbaricos ſpoliūſq; recētibus agros
Impleat: & noſtra pingueſcat Achaica tellus
Cęde madēs: iā græc⁹ ager Machometia iura
Iam patitur ſeruile iugū rituſq; nefandos
Inſula qua pelopís muro circūdedít iſthmon:
Qua fluit Alphæi ſiculís potandus in agrís
Eurotæq; liquor: qua ſurgit thracius æmus
Æmus: cui⁹ apex níueis candoribus albens
Adriacos fluct⁹ euxínaq; littora cernít:
Qua videt ætholas vrbes Aracynth⁹ ab altís
Rupibus & curuis Acheloia flumina rípis

Vsq̄ pruinosos istri glacialis ad amnes
Thraicisq̄ sin⁹: bimaes vbi bosphoros vndas
Arctat & europes Asiam distinguit ab oris
Quaq̄ sinu curuo tethys ægæa recurrit
Ad Mityleneas arces lesbosq̄ sup̄bam
Et tenedō priamīq̄ domos: vbi xātus ab altis
Se sinuat phrygiæ descendens vallibus idæ
Imperiū machomætus hēt: crucibusq̄ fugatis
Per quōdā nostras insignia barbara turres
Apparent: captæ mutatis legibus vbes
Dedidicere fidē & sanctæ mysteria Romæ.
Hęc noua: sed vetus est lōge victoria maior.
Pamphillū Cilicūq̄ lares vbi mænia Cydnus
Persea fondata manu labentibus vndis
Partit Alexandri vada per lustrata natatu
At cur paule tuos pateris seruire penates?
Paule pater vident vt sæuis tua patria tarfos:
Subiaceat dominis: fideiq̄ vt sædera sanctæ
Ruperit: & legis seruet commenta nefandæ?
Surge: tuo pater ense tuos defende nepotes
Quā geris aduersas feriat rōphæa cohortes.
Cappadoces phrygiū virides vbi flumie ripas
Curuat: & argutos audit meander olores:

Et veteres Eneti Carres ubi dicitur ortum
Augurium lycii. pontus: pontus: bithynia diues
Hanibalis tumulo insignis. lidiq; vetustum
Vnde genus tuscis: fuluas ubi voluit arenas
Diuitibus pactolus aquis hec omnia nostris
Hostibus & rigido parent inuita tyranno.
Heu quot singultus. heu quot suspiria matres
In viduis laribus ducunt & celibe tecto
Quarum parua feri rupuerunt pignora thraces.
Bistomiq; eqtes: Capti pueri atq; puellę
Flumine perfusi sacro fideiq; elementa
Iam docti sua qui christo iam vota precesq;
Curuantes genua ante aras offerre solebant
Seruitum dominis miserum crudelibus inter
Vel persas immite genus venere vel indos.
Qui tenuit solymos colles & ditia quondam
Regna palestine: totum cui paruic: olim
Cesarie Anthiochiq; solu: qua mitis horontes
Currit: & immissis urbem disterninat vndis.
Cui maur⁹ seruire solet: que barbara Mēphis
Horruit: & dubia surgens ab origine Nilus:
Qui gelidum Tana in domuic: victricia signa
Ethiopes scythicumq; gelu qui protulit vltra

Turiferosq; arabes libanicaeque repentis odores
Etiuga caucasiis quae rupibus ardua surgunt.
Victor ouans Christipeno modo pulsus ab orbe
Amisissis Asiae regnis magnoque potentis
Europae spacio extremas male possidet oras:
Nae partem hesperiae dederat cui nomina Bety
Murus habet petiturque domo macoetis iberi
Hac cladem nobis scelus attulit: Heu graue non
Dedecus auctori: nostri iam penitet illum!
Tutelae piget assumptae veterumque laborum
Atque dati nostra pro libertate cruoris:
Si tranquilla quies & tristibus ocia curis
Libera me sinerent sanctos inuisere fontes
Et totos heliconae dies consumere circum
Prima salutiferi repetens exordia christi
Ad suprema meum venisset tempora carmen:
Actaque tentassem maiori singula versu
Texere: & annales melioribus edere chartis:
Sed nec summa sequi trepidum fastigia tempus
Me sinit: & caeci vis formidata veneni,
Nostra breuis veloxque aetas & plena laborum
Nil altum tentare sinit: contermina meta est
Carceribus: coniuncta neci subiectaque fato

Vita fugit. paruo occasus discrimine ab ortu
Distat. & innūeris premiū breue cladib⁹ equū.
Pauca tamen ne me ignauū tristiciū iacentem
Desidia inueniat miseræ lux vltima vitæ
Subiciam: magni quotiens benefacta parētis
Voluimus a curis animo fugiente caducis
Lucida cæruleis ceu toto e nubibus orbe
Sol abiens monstrat ratio q̄ turpe nocensq̄
Sit nō iussa sequi superū & cōtemnere diuos
Atq̄ dei iustas quotiens a limite fixo
Iusticię illecti vicio discedimus iras
Insinuat: mitesq̄ dari pro crimine pænas
Et nostrū maiora scelus tormenta mærerī.

Commemoratio beneficiorum christi.

a Nte salutari q̄ tolleret vnda lauacro

Crimē & irati valuas aperiret olympi

Aera deos hoīes & ligna carentia vita

Esse rati lectas pecudes & debita cęlo

Orgia ponebat surdis altaribus ante

Facta manu simulachra sui cultoris & arte.

Numina fallebant sículos Erycina colonos:

Iuppiter a libycis qui nomina sumit harenis

Ethiopes solisq̄ domos ardore perustas:

Gnosciacos D iētynna lares: & rura Caystri:
Meotifq; lacus: & clari regna thoantis
Iussit vbi humanū spargi dea seua cruorem.
Perfida cęcropiam lusit Rhamnusia plæbem.
Attica cęcropios pallas: Rhodō altus apollo:
Orthigiãq; breuē micone giarocq; ligatam:
At tyrię Iuno lybicas Chartaginis arces:
Thraiciifq; samí circundata fluctibus arua:
Barbara cornigerū Mēphis plorabat Osirim:
Lętaq; percusso pubes ęgyptia sistro
Inachię celebres veniebat ad isidis aras.
Dindyma per cybelēq; phryges rsonātia galli
Sacra dabant matri diuū: per Cargara & idam
Buxea multifori stridebat tibia cantu
Tympanaq;: audito strepitu de rupibus altis
Pręcipites ibant Damnę luccosq; petebant
Dorca des ignotos & inaccessas conualles.
Festa corymbifero Thias renouabat hiaccho.
Et tepidas cornu ductus caper ibat ad aras.
Roma panomphæo sacrauerat alta tonanti
Limina solennes crebro visura triumphos:
Pastaq; Clitumni virides armenta per agros:
Sic alię variis delusę erroribus vrbes.

Numinibus fictis aras & diuine cultu
Ardua ponebant pario de marmore templa.
Sæpe quidem vino tanq̄ de corpore voces
Et confusa dabant veteres oracula diui.
Sicut apud delphos in p̄ua phocide nigris
Speluncę latebris clausis vocalis Apollo.
Sicut chaonie phębo illabente volucres
Et caua Cumeū spelęa sonantia carmen:
Verū hęc vel fallax hoīm versucia fecit
Vel stygię mentes auium per nescia certis
Motibus hūanū fingeabant guttura murmur
Formabantq; leues per cōcaua saxa loquelas:
Et quod syderei radiis coeuntibus ignes
Monstrabant caute populis multo ante futurū
Siue per auguriū seu per vatū ora canebant.
Diuinoscq; sibi cultus curasq; parere
Artibus his solitæ turbas & credula vulgi
Mobilis ambigua fallebant pectora voce.
Non tulit hoc magni proles æterna parentis:
Et stygiis ergo canibus ludibria dixit
Semper erit mortale genus: nunq̄ue vereri
Nos discent manes: audacia ditis auari
Improba sic impune meos inuadet honores
O gg. i.

Semper: & obscuri plebs abiciosa profundí
Sic perget sese superis equare deoq;
Ibo: & terrenū lustrabo incognitus orbem.
Nec patrias repetam sedes cęlūue priusq;
Cerberus & trepidi me regia senserit Orci.
Non vada nō furia: nō ferrea claustra vetabūt
Nigra per & phębi radiis incognita regna
Ferre grad⁹: horrore tremēs vlulabit Erinis
Et caua terrífico quatientur tartara motu.
Flāmeus obscuros phlegetō p̄ suscitāt ignes
Saxa rotans mæstoq; acheron q̄ labitur amne
Cocyticę graues parientia flumina luctus
Et liquor inducens lętheę obliuía lymphę
Pręcipites sistent cursus retroq; redibunt:
Et sua sulfureos repetent exordia fontes.
Cum mea vox aditus cęcos ingressa pfundę
Noctis & insolitū penetrabit tartara lumem
Luce repentina chaos & fumosa baratri
Atria clarescent: vbi pallida frondibus hæret
Somnia: tenariis reuocabo a sedibus vmbra
Infantes vmbra patrū quos longa sub alti
Carceris includunt obscuro vincula circo
Propterea placidam tetrís inducite pacem

Sidera qui regitis diui qui voluitis orbis,
Ut dū bella gero cū principe gentis auerne
Sentiat occultam ferri sibi terra salutem:
Iā trepidāt magnoq; pauēt aduersa tumultu
Castra: dies numerat pluto: tempusq; volutū
Colligit aduentusq; meos vestigat & ortus:
Nocturnas cogūt acies: cursantq; per altum
Aera: & ingenti strepitu mortalia terrent
Pectora: montanos apices atq; ardua saxa
Terribili quatiūt motu: pecudumq; per ora
Insolitas fingunt voces: egiptia pallent
Sollicito simulachra metu: suspirat anubi:
Fatidicosq; legens vates examinat omnes
Peruigil historias & celi cogitat ignes:
Ipse igitur diuos linquēs & limen olympi
Aetheriasq; domos deus ad mortalia regna
Terrenosq; lares medio dum frigida cursu
Suspiceret cancrū nox inclinata sub visam
Venit: & angustam tenuit pręsepia sedem:
Tunc hyberna gelu torpebant arua sereno
Et matutino siccatū frigore gramen
Perdiderat vernū demissa fronte colorem:
Pigraq; nocturnis albebant rura pruinis:
O gg. ij.

Tūc Rhodopes hemiq̄ niues iuga sūma leua
Alti⁹: & niueo surgebāt aggere mōtes: (bāt
Nudaq̄ ramo sē tenebāt brachia quercus:
Et syluas aquilo viridi spoliarat honore:
Pręuius ꝑoa sanctos a perfide reges
Ignis & insolitis radians splendoribus ardor
Misit ad infantis parua incunabula christi.
Ipse sub humana velatus imagine mundi
Conditor: vt tetigit matura virilibus annis.
Tempora nascentis iaciens primordia sæcli
Ante quaterdenis ieiunia longa diebus
Pertulit: & sacro mox irroratus ab amne
Abstulit errorum tenebras: noctisq̄ profūda
Nubila: longeuūq̄ chaos finiuit ab alto
Vndiq̄ diffundēs illatam cardine lucem:
Extinctis oculis aciem lumenq̄ peremptum
Restituens opus ignotum nostrisq̄ negatum
Viribus: aerios tractus solemq̄ videri
Fecit: & insuetū terrę cæliq̄ decoram.
Sicca per æquoreos fixit vestigia fluctus:
Admirata nouū credebat Ariona Thetys
Cū cythara curuos inter delphinas euntem:
Mox vbi vi propria tutos suspendere passus

Vidit: & humanis liquidas iter esse per vndas
Gressibus hæc nō est audax industria dixit
Romane virtutis. aquę sensere tonantem.
Hęc ait. & fugiens imas se torsit in vndas:
Imperio ventorū iras pelagicę furorem
Pressit: in excelso galilęi verticę montis
Ora: manus oculos & pectora sancta beato
Lumine perfusus patuit de⁹: ethere lapsum
Numen & albenti vestitū nubis amictu
Astitit: auri comi sonuit globus aeris ingens:
Carminē nō magico nō vi medicaminis vlla
Defunctos iterū vitam reuocauit in artus.
Emigrare leues animas retroq; reuerti
Obstupuit: celereq; fremens pluto induit iras
Languida quę nulla potis est humana iuuare
Ars ope: per vicos gradiēs per rura per vbes
Nūc prece nūc solo sanabat corpora tactu.
Sancta dei tenuem pietas induta figuram
Nō pertesa rudes aios moribūdaq; membra
Ferre nec ęstiuo graciles aspergere plantas
Pulvere nec luteis vestigia ponere campis
Erubuit: tolerare famē pasciq; per agros
Graminibus visreoq; sitim restringere riuo
O gg. iii.

Dulce fuit: coluitq; inopū cōsortia: tantus
Ardor in accenso regnabat pectore: tantis
Curahat studiis hūana negocia: vt ipsum
Aethera iam posset seseq; oblita videri:
Ante ipsam quot quot hoīm cōponere mores
Conati statuere modū normamq; dedere
Viuēdi. vel pro certis incerta fuerunt
Falsaue pro veris vel nō perfecta loquuti.
Hinc pater omnipotens aīos miseratus inertes
Atq; imbecilles sensus & pectora tarda
Immensum quo reserauit ab æthere lumen:
Progeniemq; suam summo demisit olympo
Hęc sunt illa: quibus deus instaurare caducū
Naturę labentis opus: tentauit: & omni
Conatus studio veteres auertere morbos
Vt patrias sordes crimenq; aboleret auitum
Legit inauditū fati genus: illita fuso
Sanguine & ardenti liuentia verberare membra
Perfossamq; caput terebrataq; tempora duris
Sentibus erexit miles romanus in altum
Aera: frigentes planctas proiectaq; longe
Brachia & humentes oculos & pectus apertū
Contrectosq; pio crines barbaramq; cruore

In gratę moriens plębı mōstrabat ab alta
Arbore: & ingenti mortem clamore ciebat.
Cuius ad interitū cępere elementa moueri:
Sol genuit nigroq; caput velauit amictu:
Contremuit tellus: timuit mare: palluit aer:
Et collısa graui sonuerunt marmora planctu.
Hęc fuit atra dies & lamentabile tempus
Cum subito media tenebris in luce subortıs
Lumē in horribilē fugit sine nubibısvmbram:
Aurea cū vernus retineret vellera titan
Longaq; longinquę contraria sidera librę.
Sic est partu salus homini: longęuaq; primę
Cū gemitu & lachrymis deleta iıuria culpę est
Immemores tantı populus patresq; laborıs
Neglecto superū cultu spretoq; tonantis
Imperio baccho indulgentveneriq; ministrāt:
Sacra ferūt auro: numis altarıa condunt:
Aurovına libant: auro laquearia fulgent:
Scorta tegūt gemmis: canibus cōuiuıa ponūt:
Sordet in exiliı virtus incognita veste:
Exuuiis inopum cultı dıtesq; rapinıs
Successu elati superos Acherontaq; rident.
Propterea hostilis rabies insurgit & ira

Corda micāt: marmora nou⁹ fert p̄lia mauorū:
Ausoniæ labētur opes: nā claustra liburnæ
Præteriens angusta viæ: per rura timauī
Qua ferus algenti gotus descendit ab axe
Seu qua picenī superū mare littoris oras
Alluit epirū dirimens & iapygīs arua
Turcorū ingentē paruus vomet angul⁹ vndā
Bisq; patēs expertus iter magno agmīe miles
Veloces ascēdit equos: sonuere pharetrę
Cornipedū crebris resonant hinnitibus auræ
Vallib⁹ in mediis: & quadrupedante tumultu
Auditur longe strepitus clamorq; virotū
Sublati quotiens æstu rapiente vapores
Alta petūt piceoq; tegūt velamine cælum:
Et noua tēpestas clausisq; sonantia ventis
Nubila per cęli tractus voluuntur apertos:
Rugitu ingentī resonans volat aere grando
Pulsa noto boreaue: tremūt cū rupibus alpes
Tunc fracta si nube fragor subit ima profūde
Vallis: & impulsu nemorū & telluris opacę
Vndiq; cōprehensus fugit atq; repellitur aer:
Aerīi montes clamant: magnoq; boatu
Antra sonant: stygiū dicas mugire baratrū:

Horrida per cāpos procul exaudita pauentes
Corda ferit gelido strages hūana timore
Tale sonat longo populatrix agmine turba
Ore manu teloque minax sitibundaque nostri
Sanguinis irrumpit: scopulosa ceraunia lugēt:
Sylua vetus dodona timet gemuere molossi
Rura soli tremūt omīs ager: pauet adria pōd'
Classis: & adductū peregrino remige martē.
Trās mare trās idos nabathæaque rēgna nefāda
Gentis in auxiliū rutilo volat Eurus ab ortu
Impiger: & firme captat iam littora terre:
Butroti iā culmē habet: summasque per arces
Dirrachij stridēs frondosa cacumina curuat.
Velaque iā sinuans proras ærataque rostra
Vertit in Italiā: salit equor: & vnda carinas
Ausoniam versus sensim leuat: atque secundum
Spondet iter: culpanque moras neptunia doris
Per noctē ad nautas ita circū littora clamat .

Tēpora murtigenę quid idonea pdītis. ite
Ite lares italos & fundamēta malorū
Romuleas arces & pontificalia tecta
Colluuiem scelerū temerate fauētibus auris:
Ite citi quādo astra vocāt quādo omīa mādāt

Numina: flammanti mauors quid cogitet ore
Cernite saturni facies infensa latinis
Quid velit: atq; Iouē letos nō ire per ignes
Suspícite: & qua fata vocant cōuertite provas:
Aetheriq; mentes quibus est tutela latinę
Gentis ab occulto bella hæc immissa videntes
Imperio patris & longa clade esse litandum
Imbelles hærent: atq; in sua regna furorem
Ire sinunt: Romaq; alio fugere relicta
Cede noua veteres culpas abolere necesse est:
Ecce tarentinis vacuas in collibus vrbes
Et nudas custode domos & littus inerme
Milite deseruit dux parthen opꝛus abacto.
hetruscas populata domos mō trās iuga pulso
Marte ꝑ gemiliã & venetos bacchatur erinnys.
Nec vos immensū dirimit mare: transitus vna
Nocte breuis calabros tmas exponet i agros.
Vix spatio maiore fretū diffunditur istud
Quã quod adhuc fama notū est athamãtidol
Et vada leãdri crebro sulcata natatu. helles:
Ite quid abigitis? vobis est debita tellus
Itala qui phrygios domuistis & hellada: gētes
Oenatrię ducunt genus ab radicibus illis.

Quis pallanteū veterē quis cōdidit albam?
Hocopus ēneę: p̄fugi fuit Archadis illud.
Dardanius phrigia veniēs Antenor ab ida
Euganeis latā statuit sub collibus urbem:
Quę supereſt tripliciq; ſedet munimie cicta:
Parrasi; piſas: pubes ſpartana tarentū
Struxit: & imperiū Daunus partitus & agros
Cū diomede fuit cuius tenet inſula notū
Nomē adhuc: ſunt qui auſoniā de noie dicam
Auſoni; laertiade de ſanguine olyſſis.
Progeniti: quid ſurētum tyrrhenaq; dicam
Regna: quibus lydi frater tyrrhenus ab agris
Meoniis aſiæ ſortes & fata ſecutus
Attulit & leges alia & nomina fixit:
Et phaetontiades loca per montana ligyſtus
Errantes populos domuít: ligureſq; vocauit.
Sardoum tenuit littus ſatus hercule magno
Sardus: & agraiis Curni descendit origo:
Roma phrigū labor eſt: capuanaq; menia Mā
Filia dircei vatis poſt condita teſta (to
Et clarij delubra dei comes addita lydis
Cū duce tyrrheno venetos annauit ad agros.
Tybur ab argolicis poſitū: locrenſibus aiax

Auctor: ab argiuis volsci fundata Coracis
Oppida. Quid scopulis segnes heretis in istis?
Vestra nec aspicitis sese ostentantia regna
Arduus hesperio vobis garganus ab orbe
Ostentat sublime caput: cum mane colorat
Sol nouus oppositos quoque lampade montes
Cernimus excelsas umbris in rupibus arces
Picenisque iugis albentia menia: clamat
Vos ab oliuiferis letissima collibus ancon
Brachiaque in portus pandit sinuata capaces
Amplexura rates & susceptura benigno
Maumeti genus hospicio: fauoribusque futura.
Gloria vos eterna manet: generosa nepotes
Facta legent: patrumque volens exempla iuuentus
Magna sequi pugnas animosior ibit in omnes:
Et partas augebit opes: natoque per artes
Ingenuas ducet virtus audita parentum.
Sic viuet longæuus honos & fama superstes
Per populos ibit late: Si troius heres
Ista per iratum diis aduersantibus æquor
Nauibus amissis & milite cepit inermi
Arua quid hæc delecta manent congestaque classis
Fæta armis animisque ducum numeroque virorum

Moliri poterit. longo iam vincitis quo:
Nec fugere a vestris audet victoria castris:
Vos imane gen⁹ Thracas & marte superbos
Nubigenas seuque satas Isione gentes
Atque pelectronios laphithas vicistis: & omnem
Euboiam: Pelopisq; domos: altaque corinthum:
Euxinum pelagus vestrum est: & lata propoutis:
Ioniūq; fretum: leto vos Adria vultu
Nunc vocat: & fines thetys que cigit hetruscos
Et minor est vobis audacia viribus: ite
Diuitias. Aurum. pecus. & sola pingua vobis
Hesperij seruant. istis audete potiri:
In vetitas non itis opes in vestra venitis.
Heredis non hostis erunt: cœnotria regna
Cum vestre ditionis erunt: non possidet hostis
Ausonia: patiturque truces inuita tyrannos.
Nocte dieque gemunt vrbes: durumque recusant
Fere iugum: populi tensis ad sidera palmis
Maturare rogant: ita se finire labores
Aerumnasque putant: & libertate potiri:

Calamitatum Liber Tertius.

O

hh. i.

Supra
luna
luna
luna
luna

ALIBVS Indomitas mentes
Barbarorum / *paucorum*
& barbara corda
maioribus / *audacibus*
Irritat dea saeva maris:
et portu / *inducit* / *supra*
de littore classis *maioribus* / *audacibus* / *rab*

Soluatur: & nostros venit euerfura penates.
soluitur / *et* / *nostros* / *venit* / *euerfura* / *penates*
Chaoniae nostris vicine finibus alpes
Chaoniae / *nostris* / *vicine* / *finibus* / *alpes*
Acclamant: & saxa cauis que plurima pendet
Acclamant / *saxa* / *cauis* / *que* / *plurima* / *pendet*
Rupibus acceptas confuso murmure voces
Rupibus / *acceptas* / *confuso* / *murmure* / *voce*
Conglomerant: nec clara sinunt respondeat echo.
Conglomerant / *nec* / *clara* / *sinunt* / *respondeat* / *echo*
Magnus apud manes itala de gente coacto
Magnus / *apud* / *manes* / *itala* / *de* / *gente* / *coacto*
Agmine pompeius rogat ad sua maenia mitti
Agmine / *pompeius* / *rogat* / *ad* / *sua* / *maenia* / *mitti*
Italiae laturus opem: sub pectore forti
Italiae / *laturus* / *opem* / *sub* / *pectore* / *forti*
Viuit adhuc patrie pietas: stimulatq; sepultu
Viuit / *adhuc* / *patrie* / *pietas* / *stimulatq;* / *sepultu*
Libertatis amor: pondus mortale necari
Libertatis / *amor* / *pondus* / *mortale* / *necari*
Si potuit: ve teres animo post funera vires
Si / *potuit* / *ve* / *teres* / *animo* / *post* / *funera* / *vires*
Mansere: & prisca viuit non immemor qui
Mansere / *et* / *prisca* / *viuit* / *non* / *immemor* / *qui*
Sollicitusq; hisdem curis: que Romulus aeo
Sollicitusq; / *hisdem* / *curis* / *que* / *Romulus* / *aeo*
Grandior his acuit dictis: 1. Magne meorum
Grandior / *his* / *acuit* / *dictis* / *1.* / *Magne* / *meorum*
Immortalis honos & gloria summa nepotum
Immortalis / *honos* / *et* / *gloria* / *summa* / *nepotum*
I comune bonuz serua: quando hec tibi semper
I / *comune* / *bonuz* / *serua* / *quando* / *hec* / *tibi* / *semper*
Cura fuit: totu pietas tua nota per orbem:
Cura / *fuit* / *totu* / *pietas* / *tua* / *nota* / *per* / *orbem*
Imperio dignu nostre te fecerat urbis:
Imperio / *dignu* / *nostrae* / *te* / *fecerat* / *urbis*
Celo alitet visum e: caelu culpate quis audet!
Celo / *alitet* / *visum* / *e* / *caelu* / *culpate* / *quis* / *audet*

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

adde
I patriū defēde solū: quando itala virtus
7. dicitur *de hinc* *amabat illa* *pluribus*
Vsq; adeo cecidit quando germania quandā
Barbaros *regulas*
Armipotens nūc lenta iacet nec cęsarıs vllum
no. p. dicitur *in* *hinc* *gr. dicitur* *no. nobilitate*
Audet opus Cęsar: genus hoc ignobile gētis
audet *genus* *ignobile* *gētis*
Barbaricę procul auso nūis a finibus arce.
Barbaricę *procul* *auso* *nūis* *a* *finibus* *arce*
Te pontus: te noui arabs: te gręcia & omne
Te *pontus* *te* *noui* *arabs* *te* *gręcia* *&* *omne*
Aegeū ioniūq; fretū: te punica tellus:
Aegeū *ioniūq;* *fretū* *te* *punica* *tellus*
Tyrrhenū magis equitasti classibus æquor:
Tyrrhenū *magis* *equitasti* *classibus* *æquor*
Te ligur alpinęq; niues te sensit hiberus
Te *ligur* *alpinęq;* *niues* *te* *sensit* *hiberus*
Galliaq; & latis ingens germania campis
Galliaq; *&* *latis* *ingens* *germania* *campis*
Per freta per campos victricia signa tulisti:
Per *freta* *per* *campos* *victricia* *signa* *tulisti*
Regna. vrbes. maria, & terras felicibus armis
Regna. *vrbes.* *maria,* *&* *terras* *felicibus* *armis*
Calcasti: totusq; tuos miratus honores
Calcasti: *totusq;* *tuos* *miratus* *honores*
Orbis vt indigno raptū te vulnere nouit
Orbis *vt* *indigno* *raptū* *te* *vulnere* *nouit*
Ingemu it: fleuere arabes: fleuere sabei;
Ingemu *it:* *fleuere* *arabes:* *fleuere* *sabei;*
Indus: & extremi flerunt tua funera seres:
Indus: *&* *extremi* *flerunt* *tua* *funera* *seres:*
I. decus Aufonię: regno suppose cadenti
I. *decus* *Aufonię:* *regno* *suppose* *cadenti*
Ingentes humeros & fortia pectora tantis
Ingentes *humeros* *&* *fortia* *pectora* *tantis*
Fluctibus opponas: magnę teq; obiice cladi:
Fluctibus *opponas:* *magnę* *teq;* *obiice* *cladi:*
Cōmunes tutare domos: communia serua
Cōmunes *tutare* *domos:* *communia* *serua*
Regna mea fundata manu: sententia fratri
Regna *mea* *fundata* *manu:* *sententia* *fratri*
Ista remo sedet: it curij deciq; precantur
Ista *remo* *sedet:* *it* *curij* *deciq;* *precantur*
Id numā cęlicolū cultor sanctiq; catones
Id *numā* *cęlicolū* *cultor* *sanctiq;* *catones*

hh. ii.

Id populus patresq; rogant: ne despice gentē
Nate tuā: Viden vt campis tam multa virorū
Milia prestantum generosis frontibus errent
Elysiis: te nemo tamen prestantur ore
Nō aīo melior nec ad horrida prōptior arma
Te externi nostriq; duces venerantur: & ipse
Depositis odij causis liuore sepulto

*Culius ore
sine causa relinquit
In laudibus suis
populi et romanis
officiis et virtutibus
suis admodum
non se relinquit
et admodum
et admodum*

Te prefert Cęsar: se maioremq; fatetur.
Quādoquidē pietas & nescia rumpere leges
Dignior est sceptro & regni diademate virt⁹.
Hac p̄ce mot⁹ erat: mētēq; mouebat ad arces
Antiquas artes belli martisque laborem:
Cum pater eloquij culto sic Tullius ore
Elexit ab inceptis animos. cetūq; resoluit.

Magne pater nostri generis: tuq; optie ciuis:
Optime dux: patrięq; ingens pietatis amator:
Quem ciues colui āte alios dū vita manebat.
Ferre vrbi auxiliū frustra meditamur: olympi
Ipse pater qui regna tenet qui fulmīa torquet
Sic statuit: scelus hāc hoīm sibi suscitāt iram:
Diuisę excitis se seditionibus vrbes
Aufonię lacerāt: vna intra mænia liuor
Ambitio nummiq; sitis corrumpere mores

Felices anime sedem quibus etheris alti
Iupiter indulget possunt ea fata mouere
Nos orbis quondam domini seruimus auerno
Fata regunt ille: terrenaq; regna gubernant.
Verte alio mentem: nec nos ea cura fatiget
Sit satis exilio nobis leuiore teneri.
His anime dictis cetu siluere relicto.
Interea nostras odiis flagrantibus vrbes
Exercent furie: per rura: per opida sequit
Martis opus: petriq; domus polluta fluenti
Marcescit luxu: nulla hic archana reuelo
Non ignota loquor: liceat vulgata referre
Sic vrbes populiq; ferunt: hic rumor ab austro
Cimerios ultra latices per opaca silentis
Claustra vie: sale concreto qua plurima crescit
Stiria frigentes scythie penetrauit in agros:
Venit ad herculeis per iberu gadibus equor
Qua subit excelsam Thetis interflua calpen
Ad vada gangarid u: magno q; proximagange
Rura tenent: gemasq; legunt: ea fama per omne
Iam uetus Europam mores extirpat honestos:
Sanctus ager scurris: venerabilis ara cinedis
Seruit: honorande diuim ganimedibus edes.

Quid miramur opes recidiuaq; surgere tecta:
Turis odorati globulos & cynamma vendit
Mollis arabs: tyrii vestes & muricis imbrem:
Indus ebur: croceū cylices & Tmolus odorē
Mel siculi: ferrū chalybes: tenuissima seres
Vellera: cretenses mollissima viua: tanager
Pernices mercatur equos: venalia nobis
Templa. Sacerdotes. altaria. sacra. coronæ:

Ignes. tura. preces celum est venale. deusq;

Xyste pater fidei custos omniūq; magister:

Quas bon' effuso moriēs in sanguine pastor

Abluit etatis damnosa licentia nostræ:

Quam veterum semper crescens icuria patrū:

Et sceleri pandens aditū moresq; seueros

Aduersata parit tua sentiat arma: coherce.

Hāc vitē: accipite ramos preme falce vagātes:

Nanq; feros fructus & tristē frugibus umbrā

Fert inculta: iacēs cererē necat: occupat agrū.

Mille sub his latebre foliis: & mille rapaces

Hac habitant sub fronde ferē: vulpesq; lupiq;

Mitiac; inuadūt lanianq; animalia passim

Sic cicurū genus omne perit: per ouilia regnāt

Sæuus aper: tygtes rapide: truculenta leonū

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'Hic dicitur', 'quod dicitur', and 'et dicitur'.

Handwritten notes at the bottom of the page, possibly a commentary or glossary.

Mōstra tenēt nec adest Glauci castissima ples:
Cādida gorgonei capitis coma fluxit ī āgues:
Et neq̄ mercurij profunt nec palladis arma
Dedaleis inclusa viis minoia monstra
Passim habitant crebis vterū q̄ cędib⁹ augent
Nec potis est multa ingluuiā saturare rapina,
Nec superat thesea manus, per tecta p̄ aulas
Harpyę funesta lues fluxuq̄ fameq̄
Infestę volitant boreæ genus omne recessit.
Syrenes redeūt & phæbi filia circe
Quę placidos hoīm ferali carmine vultus
Vertit in immites formas & in hora ferarū,
Plurima sunt nobis sancti vestigia seclī
Et gentis monumēta pię: sunt ardua templa
Sūt sacris cōgesta patrū sancta ossa sepulchris,
Est fidei caput est veri latrīa tonantis:
Ista sed hesperidū velut aurea mala dracones
Cerulei seruans: res detestanda nec vllis
Flenda satis lachrymis: nec me cōuicia quisq̄
Texere causetur mordaxq̄ excudere carmen:
Hæc sunt p̄ sanctis gemitus lamenta dolores
Moribus & superū pro maiestate querelę. (to
Ista mouēt supos: vocat hoc scel⁹ ethere ab alz

Bella famē & dirī genus insuperabile morbi
Heu sortē gregis aduersam sidusq; malignū
Quō custode caret: cū fracto vimīne sepes
Nocturnos aditu fures admittit aperto
Præsertim cū dura fames ieiuna leporum
Intestina premit rabidiq; mapalia Iustrant.
Præda sumus: fracto ferimur temone per altū:
Qua furit oæbalix violentior ira maleæ
Nunc vadū latrantis scyllæ nūc ora charybdīs
Radimus: & libycas rapido nūc equoris æstu
Pellimur in syrtis nūc per tua saxa Caphareu.
Pulsa dies tenebris: nubes Erimantidon vrsā
Abstulit: inditiū cæli magneta latentis
Perdidimus: tumet in mōtes: & lapsa remugit
Doris ha renosi salūnt ad sidera fluctus:
Aduersq; vndis vndæ: contrarius: euro
F Elat Zephyrus, boreas austro: subuersa dehis
Aequora & iter se spumis albētia pugnāt. (cūt
Vicini trepidant agri. pulsata reclamant
Littora vixq; obstāt collisa rebellibus vndis:
Ah miserę quę nūc inter cunabula matres
Paruula securo nutritis pignora lacte:
Quot tepidi erūpēt oculis turgētibus imbres

Quot gemebūda p̄met fessus suspīria pulmo
Mæsta quot attractis salient singultib⁹ ora
Quō tepido dulces rapiuntur ab vbere nati?
Atq; viris ipso cęsis in limine vestræ
Diripientur opes: sparsis cū crinibus ipse
Præda eritis: manibus victis hostile per agmē
Ibitis attonito prostrata cadauera gressu
Calcantes lacerasq; comas atq; ora cruenta
Vestrorū seu natorū seu forte parentum.
Atq; pio late stagnantes sanguine campos.
Summe pater cęli saltem cui regia paret
Singultus audí in fontes fletuq; piorum
Flectere: crudeles gladii saturandaq; cęde
Spicula primores populi: frontesq; superbas
Oraq; blasphemis feriant inflata tumore:
Parce rudi populo maiorū exempla sequenti:
Imbellēq; manū salua: qui cætera saluas.
Quid meruere greges: pastorū icuria dāno ē
Cerne laborantem freta per salientia cymbā
Et miseris fer opē nautis: pontūq; furentem
Sterne: suis manda vētos liget Eolus antris
Fatales properant anni: nouiesq; voluta
Fert alias leges centeno machina cursu.

Nec deus has labi ærūnas ꝑhibebit ab astris
Tempus adest quod iā venturi ꝑscia natū
Pectora: fatidicę quod ꝑdixere sibyllæ
Corripite arma viri dextris leuasq; reflexis
Insertate manus clypeis: deus odit inertes.
Ecce procul dē so nigrescit puluere cęlū:
Sublatæq; leues nymbi tolluntur harenæ.
Accipient fuscę cędis caua flumina riuos
Rubraq; ꝑāpineos imitabitur vnda liquores.
Non igitur frustra diros ardere cometas
Vidimus & medio ꝑhæbū pallefcere cælo
Defectūq; pati: nigraq; in veste sororem
Inter nocturnos ignes incedere męstam.
Tempus erit parcis celeres glomerātibꝰ ānos
Quom mediis fossor campis tellure subacta
Inueniet conosq; truces & vnda virorum
Ossa grauesq; solo galeas ensesq; sepultos
Armaq; nostra suo non cōueniētia sæclo.
Atq; immutatos rerū mirabitur vsus.
Hæc properāt: dictūq; fides nō fera sequetur.
Sed steriles gelidæq; aiæ quas imbre megera
Lęthęo aspergens requie sopiuit inertī
Contemnūt: tepidoq; trahunt secura cubilī

Ocía tractantes lautís conuiuía mensis:
Nubíla mens hoím sortísq; ignara futurę
Terretur vanís & vera perícula ridet
Nō tamē ísta mínus properāt: ícredula penas
Turba dabit: curísq; breuítabescet amaris.
At sí tantus amor superū sí tanta moueret
Corda virū pietas: studiís sí talibus arces
Ingenuas colorent hoies: nec íacta perirent
Semína: nec lituí streperent: nec classica cantu
Terribilí: nec díra lues præcideret annos.
Nam licet obsequiís opífex lucentía mundi
Astra suis aptans semē causasq; malorum
Ignibus ætheriís dederit cęloq; volanti
Ipse tamen liber nulloq; cohercitus astro
Vultq; potestq; pijs precibus votísq; suorum
Annuere: & cęli flammás cohibere nocentes.
Aspice magnanimū bellatoremq; ducemq;
Qui promissa suū genus íntroduxit ín arua:
Et facilem cognosce deū: miserísq; fauentem
Casibus: & nostra superū prece numína flectí.
Barbara gēs populū rēducē phíbebat ab ageo
Pollicito: contra sumptis dux impiger armis
Castra mouens hostes íngentí strage fugatos

O

ll. i.

Præssit: & infesto turbas dum cæderet ense
Iam nox atra caput velata nigrâibus umbris
Pallentes vrgebat equos: letumq; soporem
In terras biûgo secû temone vehebat
Ne tenebris decepta manus victoris ab ictu
Cedeq; cessaret solymis vt gloria maior
Effet & euulsa generis radice superbi
Libera pacificis habitarent agmina campis
Vota precesq; ducis deus audit: atq; volâtis
Ipse manus phæbi volucrûq; retraxit equorû
Lora pater pluresq; diem produxit in horas:
Vincendiq; moras dedit: & comes iuit i arma.
Sol stupuit: fixoq; diu resplenduit orbe.
Cætera quæ celi dominû Titana sequuntur
Ordinibus certis sua ne interualla vetusq;
Sidera mutarent iter & ne curreret orbis
Ordine turbato currus traxere citatos.
Et iuga frenatis subito tenuere quadrigis
Solis ad exemplar: regemq; imitata quierunt
Vranie dulci septem discrimina cantu
Quæ regit immoto vocẽ cõpressit olympo.
Sic pater edixit: sic dij fecere minores
Sirenesq; octo: quibus est data cura mouendi

Immortale dei templū his quattuor orbes
Ipse arcem super excelsam super ardua mūdi
Culmina qua roseum surgens aurora colorem
Explicat eterno patrem modulamine laudāt:
Cunctaq; distinctis aptant mortalia fatis.
Humanis igitur si mitia numina rebus
Cernimus antiquos tantū curasse labores
Vt tardata polis mundi mirantibus astra
Paruerint homini credo si nescia labis
Totaq; sub magni imperiū collecta tonantis
Semper nostra piis peret legibus ætas
Sollicito terrore carens felicibus armis
Mortales agerent sub diis custodibus euum
Nostraq; nō nymbo metuēs nō missa p̄ auras
Ardenti iouis arma manu: nō torua furentis
Ora noti lybicū spumans quibus equor in altū
Tollitur: & campis versa liquentibus vnda
Serpit in ausoniā tyrrhenaq; littora pulsat
Sed neq; tecta timens cæco sub gurgite saxa
Non vada nō scopulos turcoꝝ a littore victrix
Fetaq; multiplici remearet fœnore classis.
Qua prece placari quo possint munere fleti
Numina castilides ostendite: numina vobis

O

ii. ij.

Cognita terrigenū miserę succurite sorti.
Dum precor Vranie cui sidera nota deūq;
Tecta supercilio sic est effata sereno.
Corpora siderei sicut mortalia cęli
Imperio subsunt & nulla rebellibus armis
Bella audēt sequiū magnę erimātidōs astrū
Et quo luna iubet fugit atq; reuertitur vnda
Tempora sol variat: sic mens ęterna parenti
Iusticiam sanctos mores & laudis honorē
Perpetuū debet: sunt hęc gratissima cęlo
Orgia & infestis ostare potentia fati.
Sed postq; liquit terras astrea noncentes
Fugit & ipse hoīm leges qui condidit ordo.
Temporeq; ex illo summi reuerentiā patris
Sancta q; diuini ruit obseruantia cultus.
Hi quoq; qui nomen de religione superbum
Vrsupant q̄q; sanctis a patribus ortos
Se iactent ouiuū molli subvellere fraudes
Mente lycaonias seruant & crimine sordent
Quod spetiē virtutis habēs scel⁹ omē colorat.
Nectn̄ his maculis sordet pec⁹ omē: magister
Ne pereat quędā sibi seruat ouilia semē.
Qui prece sollicitant superos multoq; p̄ omis

Ture litant aras veniã pacemq; precantes
Inuisi superis fedaq; libidine olentes.
Heu frustra incestis iterãt sacra orgia dextris.
Polluti circũ quotiens altaria vultus
Conueniũt celebrãtq; choros & carmiẽ mixto
Sancta deũ vanis penetraliavocibus implent
Irritant irasq; mouent nō numina flectunt.
Hac prece nil opus est: nil adiutoribus istis
Auxilii sperate nouis date templa ministris.
Sacrilegũ genus ex adytis templisq; deorum
Pellite. nec longos scelera hęc vertant in vsus.
Quid solymos ritus qd mōtib; emula templa
Aequatãq; iugis molẽ longumq; per æuum
Limina solenni late celeberrima cultu
Antiquasq; dei sēdes cum mēnibus altis
Eruit: & pulchrã ex imis radicibus urbem?
Sacrificę gentis scelus & contagia passim
In patrias prolapsa domos mouere tonantẽ.
Qui romana vocans ad opes & regna suorum
Castra secũdabat cursus classemq; regebat
Ausoniã: stimulosq; animis addebat & ignes.
Ipse acies tenui circũdatus aura
Versabatur agens animosam in prælia gentẽ:

○

ii. iij.

Oppunantq; altas arces scelerata ruebat
Menia: cęlicolum post longa silentia tandem
Euigilans furor imperiis regnisq; ruinam
Ingerit: & celeri pessum trahit omnia cęde:
Sicut in antiquas flammis volitantibus ędes
Quom sequit vulcans eunt laquearia iunctis
Cũ thrabibus tabuleq; leues: atq; ardua tecta
In cineres: longosq; rapit breuis hora labores
Si robusta fides si spes immobilis ardens
Si pietas senis & vicio inuiolabile pectus
Afforet ignicolor quę lapsus ab ęthere currus
Sustulit in phębi syluas atq; ardua templa
Feret opem possetq; instans auertere fatum.
Ipse sacerdotes phythonia pectora falsos
Abstulit: & longo campis arrentibus ęstu
Elicuit largum subitis de nubibus imbrem.
Traxit & ęthereos superis ex vrbibus ignes.
Et noua circũdãs liquidis altaria riuis
Quom bone maçtato rutilãs supincidit ardor
Et quom dura ferens regis mandata supbi
Attonitus sensit flagrantia fulgura miles.
Hic antiqua tuę iecit primordia gentis:
Namq; rudem tunicam tetrę fulginis instar

Cui simplex experſq; artís natura colorem
Fecereat induitur per ſæcula cuncta nepotum
Progenies iuſſit ſimilem geſtaret amiſtum.
Incola carmelí primus fuit: ipſe pudoris
Virgineí princeps & vite cęlibis auctor
Ipſe ſuo ſanctos vrbes & menia patres
Linquere & in tacitis ſeruare licentia campis
Exemplo docuit: ſol⁹ namq; ipſe per vmbraſ
Errabat nemorum pomis cotentus & vnda.
Gramē ei pro melle fuit pro nectare lymphæ.
Sed fęlix nũc arua colit ridentia ſupra
Frígoris aerii; & lapidoſę grandinis oram.
Ille licet gemina vertex eſtate quotannis
Sudet & a nobis cũ ſol declinat in auſtros
Et cũ littoreí petit humida brachia cancrí:
Scílicet equali libræ phryxiq; ſub aſtro
Depreſſo quoniã multũ telluris ab orbe
Tollitur infeſtis nunq; tamen ignibus ardet:
Purpureos ſemper flores ſpirantibus auris
Ora tepens ſemper violas & candida ſemp
Lilia fert: breuibuſq; dies abſcondiẽ vmbriſ.
Quattuor ex iſtis labentia flumina campis
Lata rigant aſię ripis ingentibus arua:

○

i i. iiii.

Sunt riuus fontes: vitreosque nitentia riuos
Prata bibunt tersus semper sine nubibus aer
Nec quatitur ventis nec rauca tonitrua fragit.
Brachia pomifere curuant redolentia syluæ
Pendulaque electri gratum induit vna colorem.
Collibus in paruis vbi paulum iuggera surgunt
Perpetuas ramis fecunda feracibus arbor
Semper habet fruges quibus & continere fatum
Possis & expertem morbi seruare iuuentem.
Nulla patet curis illuc via: nulla dolori.
Nulla nesci: collit ista senex loca sancta beat.
Atque sub occasum mundi rediturus in orbem
Non timet interea parca ne stamina rumpant.
Hoc sene nunc opus est. & te mitissime vatum
Cuius ad ingressum rubri salis vnda recessit
In geminas rupes: patuit maris aluens ingens
Preterente duce & populo per concava regna
Neptuni: timuit triton: sonuere cauerna
Delphines curui & phocæ fugere natantes.
Subque imas ægit protheus pecus omne latebras.
Si deus hos nostro miserans concederet æuo
Dura inter vapidos paterentur iurgia patres:
Vsq; adeo inuisa est probitas odiosaque virtus

Tempore nanq; isto vicio datur esse pudicum:
Est scelus esse piū: seclī hęc est gloria nostri,
Parce igitur pro gente tua tabescere vates:
Pone preces: ambire deos & sidera noli.
Quod cælū superiq; ferūt mutabile non est.
Dixerat Vranie cū tespiās altera vocem
Extulit & tales est orsa polymnia cantus
Hic iuuat antiquā cladem veterūq; dierum
Fata recensere & primęq; gentis ab ortu
Illuuiem repetens missos trās littora fluctus
Ignotosq; prius nymbos & nubila dicam
Scilicet vt memores iusto sub iudice vestros
Ire dies certasq; sequi post crimina pænas
Cautius ambiguę cursus & eūtia vitæ
Tempōra curent nec inertī pressa veterno
Mēs hēat: sed prōpta graues supereuolet art⁹.
Venturāq; timens cladem vicinaq; fata
Mobiliū turpi rerū ne se inquinat vsu
Sed solū videat patrem & reuertētur adoret:
Qui sedet & stabilis solo mouet omnia nutu.
Cum pater oceano sceleratam perdere gentē
Vellet: ad imbriferos errantia sidera pisces
Duxit & officiis aptauit tristibus astra.

Sed tamē ante rudes turbas & barbara regna
Quam subítis deleret aquis premísit in orbē
Fatídícū vatē qui crimína longa píari
Posse libídínibus si noxía parceret ætas
Instantesq; íras caneret clademq; futurā.
Interea díuū monítu contexere vastum
Instar mōtis opus cępit quo clauderet omne
Quadrupedū volucrūq; gen⁹ stirpēq; nepotū:
Formabatq; ratem magnis super equor iturā
Motibus & grandí pressurā nereá mole.
Clarus adhuc radiis phębí lucētibus ether
Splendebat quū ligna faber cęsamq; pararet
Materiem: nōdū tellus cognouerat imbres:
Sed crescētis adhuc post prima exordía mūdi
Terra patens proprioq; madēs hūore ferebat
Omnia: prouentuq; suos meliore colonos
Iuggera pascebant: grauíoraq; semía culmos
Pomaq; maíori curuabant pondere ramos
Tunc etiā virídes animalía tuta per agros
In longos ventura annos quūq; senile
Gramína tondebant: nūdū violata pruínis
Nec gelídas experta níues: sed mítia viris
Tempora & assiduū placídíssíma frígora rore.

Nondū Lampetīes íthacís armenta colonís
Obfuerant. nec fixa verū verſauerat exta.
Geríone nōdū fuerant magalía: necdum
Raptor auentínos macularat ſanguíne colles:
Impianec cęſís víuebant ſęcula bobus.
Tunc ígitur populí indocilí ignara deū gens
Mírantes ratis ímmenſam conſurgere molem
Conſiliū ſpreuere víri: nec dícta putarunt
Dígna fide: & ſanctū ſenis írríſere furorem.
Ecce níger píceís velatur nubíbus aer
Et phębí lux alma díem díffundit opacam:
Iam cęlū ínſolítis reboat mugítibus: íngens
Nimbus adefť: fugere ferę fugere volucres
Flumína certatím tumídís nereídes vndís
Et freta tollebant: nígro pallentía cęlo
Nubíla cōglomerans pennís rorentíb⁹ auſter
Aethíopes líbyamq; ſuper ſtrídente volatu
Ibat: & excuíſís ardebant ígníbús aurę.
Folíę tremít omne ſolū: furít eolus: antra
Fracta ſonant factoq; volāt procul agmíe vétí
Contremuere vrbes tríſtes per rura coloní
Cogere ab íbre greges: ſtabulís armēta tuerí
Dū properant creſcētís aquę lata ęquora curſ⁹

Impe diūt. frustra pecudes balatibus agnos
Sollicitant: frustraꝫ vocāt sua parua capellę
Pingnora: conuellūt frōdosa cacumia Cauri:
Diripiūtꝫ casas: volitantꝫ per aera culmi.
Attonitę matres strīctis ad pectora natis
Ardua tecta petūt: iuuenū robustior ætas
Annosās scādūt quercus: fugiūtꝫ repentes
Quod nulli fugisse datur: cōfusa per vrbes
Infantū iuuenūꝫ sonant lamenta: senūꝫ:
Itur in excelsas turres & summa domorum
Culmina: ne ptunus spumans vlticibus vndis
Insequitur miseros arctant pręsentia fata.
Imbre madēt tunicę: porrectis crinibus vnda
Liquitur: oceanū dicas ex æthere labi:
Et lachrymę miscētur aquis: ad nubila frustra
Tollūtur cū voce manus: sua numina quisꝫ
Clamat: in erectas boreę violentia frontes
Nimbofo spuit ore tonans & verba præcantū
Suffocat ne forte dei referantur ad auras.
Iamꝫ superfusum cāpos absconderat, æquor:
Nulla fugę superest: superest spes nulla salutis.
Hęc vada nō gressu nō sunt tentanda natatu:
Et iam montanis veniunt qui e fōtibus amnes

Et quæ per cãpos latis vada concaua rîpîs
Magna mole fluûnt gremio complexa capaci
Vix tanto fatis est onerî neptunîa dorîs.
Iam solæ extabant excelsa cacumina quondã
Hunc humiles merseq; altis in fluctib⁹ alpes
Vtribus innixti tabulisq; ad pectora tractis
Complexiq; trabes haustû seq; ore vomebãt
Oceanû tandẽ victi oppugnãtib; vndis
Ora sub immensos mergebãt pallida fluctus.
Vallibus ex imis profugos q; summa tenebãt
Culmina montanosq; apices: cû nereia semper
Alta magis petere: & plenîs de nubibus îbres
Certatim ruere. & iã mortẽ instare viderent
Penituit tandẽ: serasq; dedere gementes
Nequicq; lachrymas: & fallere numina votis
Consueti quû vota darent ridebat olympus.
Flumina non norant rîpas nec littora fluctus
Aerie volucres humore madentibus alis
Præcipiti casu lapsæ cû brachia multum
Iactassent pelago: fatû tandẽ ore trahebant.
Fugerat in latices rhodope: magnusq; latebat
Apenninus aquis: nigro sub gurgite summû
Presserat ossa caput: non apparebat olympi

Altus apex ípsis auibus non peruius áte
Tunc tamen & curuis ratibus si forsitan illa
Aetas vſa fuit ratibus pecoriq; marino
Peruius: æquoreo que nunq̄ t̄ngitur imbre
Vicinis tímuit mergi sub fluctibus vſa.
Apta prius bello atq; armis procera gigantũ
Corpora cũ paruis turba cũ paupere reges
Purpurei nabant sine maiestate ſupinis
Pectoribus: merſo ſub gurgite fæmina vultu
Diffuſiſq; freto vittis & crinibus ibat.
Inuoluit ſors vna omnes. diſcrimine nullo
Gríphes equi dãmę atq; canes cerui atq; leões
Agnalupus ſimul errabant: certamina lítes
Mors dirimit: certãq; dies parit vltima pacem
Iamq; hoies iãq; vnda feras populata fluebat
Libera non ſcopulí toto nõ ínſula ponto
Nec cyprũ venus almavidet nec delphica phę
Tēpla: nec alcides thebas: nec cithia delõ (b⁹)
Nec iuno ſua rura ſamon: nec gnoſſia regna
Iuppiter: extincta fugit vulcanus ab ętna:
Quãuis claudus erat triuię vicina petiuit
Atria præpetibus pennis celeriſq; volatu
Nec cupreſſiferã Cillenen aſpícit hermes:

Nec tyberim mauors audax: tegit oia pōtus.
Protheus & doris glaucus matuta palemmon
Cuncta tenent: pindi phocæ videre cacumen.
Occiderat tellus: ignis neptunus & aer
Mundus erat: cererē thetys amplexa p̄mebat
Vndiq̄: neptunū quartæ reuerentiã fortis
Nō metuit violare domū Thalamosq̄ sororis
Herbiferę: tentare etiam Iunonia regna
Non metuens auras spacio breuiore coęgit.
Atratis omne vehēs aial terrestre per altum
Ibat: & obiecta dirimebat corpora prora.
Atq̄ vidēs vtrūq̄ polū sublimior ipsis
Nubibus çthereū per iter qua casus agebat
Nūc zephiros cōtra errabat: nūc solis ad ortus
Nūc austros nūc vsta petēs aquilonibus arua
Donec in armeniaē rupis delata cacumen
Iam retro labente mari vestigia fixit.
Nam pater excelsa mūdū specularatus ab arce
Vt genus humanū saluo vix semine vidit
Interiisse fretū iussit cessare: nec vnq̄
Amplius Aegeon dixit montana reuifet
Culmina: nec scyllę glaucus iūgetur in altis
Montibus: extremæ lustrabūt cætera flammæ

Cum vetus ingenti tellus arsurā camino
Absorbebit aquā pelagi sitientis: et ipsos
Aethereos mōtes camporū equabit harenis.
Tunc altos mortale genus voluetur in ignes
Immensūq; dabit volitans vaga flāma fragorē
Et fornace gemēs mundus fumabit eadem.
Nec tamē hęc phætōtis erūt incendia phæbo
Quę nolēte cremēt orbē: tunc omīa vires
Astra suas iurata dabūt: & nostra faceffent
Imperia atq; alias alio pro crimine pēnas
Gens humana luet: cinerē soluētur in atrum
Quę mare quæ tellus: q̄ corpora possidet aer
Nec tūc vlla virū flammās industria vincet
Hęc dicente deo: nubes fugere: notusq;
Occidit: & pulsus claris aquilonibus auster.
Iam taurus iuga tollebat deformia limo
Lentus & ex altis stillabat frōdibus humor.
Semisepulta inter cumulos humentis harenæ
Corpora siccabant aurę: passimq; abeūte
Rupibus in summis herebant equore Conchę
Iam claro rutilans ardebat lumine phębus:
Monstroatq; procul discussis nubibus idem
Turribus ex altis primū titana videntem .

Ryphęas arces lícię cilicumq; superbis
Aggeribus frontes: Athon & rhodopeia saxa
Et casias moles magniq; cacumen olympi
Atq; phyrheneos apices Atlatanq; magnum.
Ex alta senior specula caput extulit album
Telluremq; videns salve sanctissima dixit
Terra hoim pecudūq; parens fecūdaq; nutritrix
Quę frugū gen⁹ omē paris quę vulnera tergo
Infinita pio pateris quō pignora pascas:
Tu rapidos ignes elementaq; cętera fixo
Limítetu celos sicut grauis anchora puppes
Inconcussa tenes: pedibus tua mília nostris
Pectora substernis gaudens: & męsta capaci
Membra sinu defuncta foues: siccare tuamq;
Accipe progeniē pelagi tot casibus actam
Longaq; perpesam angustiis incōmoda tectis.
Hęc ait. & pressas valles speculatus aquosos
Vidit adhuc campos nebulasq; errare cadētes
Arua per & lento circū iuga serpere gressu
Et pronopetere ima gradu Zephyrisq; fugari
Leuibus: & sensim notis sua fluminu ripis
Restitui: & pressos sua littora quærere fluctus.
Tum pater ingentes rupto sibi límite portas

O

kk.i.

Oceanus fecit: per quas ire atq; reuerti
Possit: & imperio lunę labi atq; relabi
Motibus alterius mediasq; reuifere terras
Tunc gelidi sinus euxini tunc alta propõris
Ioniumq; satum: longis quod fluctibus altum
Currit ad atlantē: solidis tum caspia ripis
Colligere occultas ceperunt equora uenas
Fluminaq; & missos sythiis de valibus anes.
Tunc arabes inter campos Niliq; lacunas
Selate mare diffudit: tunc persica doris
Est ingressa solū merces latura per indos.
Tum quoq; meotis latam diffusa paludem
Fecit et immenso glacies induruit orbe:
Despiciens iterū sublimibus alta fenestris
Protulit ora senex & circū lumina uertens
Acilis pendente manu deprehēdit Araxem
Finibus includit propriis: rigrynq; volentem.
Sic ratus Euphratē sic est ratus ire Niphatem;
Sic rhenū enetūq; padū rodanūq; Ararimq;
Sic thermodontē dubiis e fontibus ortum
Et latos hypanis latices bisaporis & istrum
Sic vada iordanis sic nili flumina septem
Et sua qui nigris dat nomina gentibus indū:

Immixtūq; frētis solūq; Boristenis amnem:
Tunc etiā nitido cęlos incedere uultu
Et Phębi occasum croceo splendore rubentem
Humēiūsq; notī flatus cessasse nocentes.
Contemplatus: habent dixit bella aspera finē
Et tandem maris & celi cecidere furores.
Mox referata uidēs bipatētibus hostia ualuīs
Namq; deus limen quod clauserat añ:recluse
Omīne frondiferę lętus redituq; columbę
Seruata cū plębe senex exiuit & agris
Restituit pecus: & nemori genus omē ferarum
Et leuib; pennis volucris abiere per auras.
Finerat tali responsa polymnia cantu
Altera cū docti nutu soror annuit oris
Et placidā Clío surgēs extollere vocem
Cępit: & exēplum prisca memorabile dixit
His adiunge senis: qui marmore prim⁹ acuto
More sacerdotū phrygię Pudibūda Cybellis
Mēbra secans magno dedit orgia grata tonāti
Ipse pater sanctę fidei pater ipse timoris.
Hūc habeant tua sęcla ducē: sic fletere cęlum
Sic mutare deos poterūt sic fata mouere.
Tu dea dic inquā: tuus hic labor: ipsa capaci
kk. ij.

Mēte tenes: viteq; memor monumēta prioris
Cernis: & annales eterno pectore seruas
Cunctaq; pręteriti memorāda negocia sæcli.
Tunc dea virgineos oculos frontēq; venustā
Mouit: & in cęlū versis ita vultibus orsa est:
Da pater ingeniiis lumen da cordibus aures.
Et chaos humanis cęcū de mentibus aufer
Oblitosq; nouas fordes laudata priorū
Facta sequi patrūq; vias concede nepotes.
Mox ad me conuersa suoq; innixa sedili
Talibus historiā cepit pcurrere dictis.
Clara iacet tellus vltra Babylona superbam
Quam veteres ideo vestri dixere medamnē
Quod geminos inter late diffunditur amnes:
Scilicet en fratrem Tigrimq; e fontibus iisdem
Progenitos & mox disiunctis flumina ripis
In duo diuisos quorū secat illud æoas
Occiduas aliud ptes: longoq; meatu
Per nigros arabū populos versata rubentes
Ingrediuntur aquas: & secū doride miscent.
Terra igitur fluuiis prius intercepta duobus
Frugū terra ferax argentī diues & auri:
Quę nimio neq; sole calens neq; frigoris æstu

Pressa graui tepet eterno placidissima vere:
Indiga lympharū tamē est: paucisq; rigatur
Fontibus: assiduo pascuntur gramina rore.
Hec hoīm sublimē genus clarosq; virorum
Fert animos diuū sacris aptissima rebus
Pectora cęlestesq; vias & sidera doctos
Quos dixere magos: etiam per perfidis agros
Fenicūq; domos habitant: & agenoris arua:
Hos antiqua tyrus nouit: Pīscosq; sidon.
Terra tamē gemio primū quę clauditur amne
Hos tulit: & primos horū sibi vendicat ortus.
Hac igitur de gente satus gratissima cęlo
Progenies magniq; sagax habramus olympi
Cognitor errores varios damnauit & aras
Indignę gentis: veras nanq; ipse per artes
Illapsuq; dei monitis diuersa negauit
Numina sed solū summa confessus in arce
Esse patrē reiū artificem mūdīq; magistrum
Abstulit & fati leges & inania iura
Fortunę: casusq; leuis damnabile nomen.
Aeternoq; docens animos post funera dixit
In requiem & vitę patriam melioris ituros
Quī ueriti numen maiestatemq; tonantis

○

kk. iij

Clauſiſſent ſinglabe dies & ſancta ſequuti
Que generi dedit ipſe ſuo mandata fuiſſent.
Propterea falſis aſſuetē legibus vrbes
Vt noua tradentē populo mandata deoſq̃
Tollentes nouere virū: cōmunia ſanctum
Inciuem vertere odia: inſenſq̃ fuerunt
Qualis ſocraticę quōdam gens artica uoci
Id metuens natale ſolū patriamq̃ relinquit:
Regnaq̃ ſidonio Petiit contermina ponto.
Rex erat aſſyriis ninus: atq̃ ſemiramis uxor
Extincti poſt fata viri victricibus armis
Protulit imperii fines per Baetra per indos
Inacus arginā paruo poſt tempore gentem
Rexit: & incachia cū iupiter iſide captus
Tunc atlas humero cęlū tulit: igne prometeu
Humanū madido formās in puluere corpus
Contigit: & venas vitalibus imbuit auris.
Nondū Roma ſuū Tyberī nec magna futurę
Troia pareus Romę Xanti cognouerat vndaſ.
At cū dura fa mes agros & meſta teneret
Regna paleſtine mutata ſede petiuit
Niligenas felixq̃ ſolū quod piguidus vndis
Horrea centenolatiffima ſenore complet.

Tunc rudis ægyptus campos & dura colebat
Iugera: nec causas rerū speculata latentes
Nouerat. ætern o currētia si dera motu
Lanigeros curare greges caua cymbia dulci
Lacte coronare & mites nutrire iuuenos:
Tunc cōmunis erat labor: hoc ægyptia pubes
Eexercebat opus glebaſq; domabat aratro
Traxit ab his curis animos habramus: & altā
Suspiciens arcem mūdi Cognoscite dixit
Aethereos ignes & non mortalia magni
Tēpla patris: sanctiq; operis sanctissima signa:
Artificemq; deū qui sidera calcat & ipsam
Grādibus infusam membris cognoscite mētē:
Neu sinite æternos assuescere terræ
Lætariq; luto & rebus gaudere cadūcis.
Terra perit pereunt vndæ mutabilis aer.
Intereūt ignes semper durabile cælum
Permanet: & nostris animis habitacula seruat.
Ob scelera & culpas hoīm ritusq; nefandos
Impia diffuso perierūt sæcula ponto
Ob scelera & culpas hoīm ritusq; nefandos
Incineres ibit tellus tenuemq; fauillam.
In superos estote pij satis ampla feretis
O kk. iij.

Sacra deo templisq; suos reddetis honores
Quom sine sorde preces & labe carentia vota
Offeret intanctū maculis & crimine pectus.
Iusticiam moresq; pios offerre: litari
His sibi vult pater: infractus licet irruat orbis
Virtutes animiq; manent: benefacta super erūt
Semper: & arbitrio deus omnia iudicat equo.
Viuerē virtutū memores: virtutibus et: et
Scāditur: & sūmos quos cernitis itur ad orbē
Hęc populis p̄cepta ferens habram⁹ olympi
Explicuit cursus omnis: bis sena q; signa
Que variant nitidum stellatū limitis orbem:
Innixa q; fretis terras pontumq; teneri
Aere sub limes ferri circum aera flammās.
Astra ignes circum super ardua culmina mūdi
Aeternū regnare patrem sceptrūq; teneræ.
His super addebat prolem post longa furtā
Tempora quę renouet meliori sęcula lege
Rura petens iterū proli p̄missa futurę
In primos quos ante fame regnāte penates
Fugerat argenti locuples remeavit & auri
Et cū rege loci percusso sędere gressum
Cū consorte thori seruatorūq; agmine magno

Fixit: & assirios impleuit ouibus agros.
Tum primū cęleste genus sub imagine vísū
Creditur hūana: quon forte sub ilicis vmbra
Frígora captaret venientia numína vidit:
Vnū quod dulcem natí prædiceret ortum
Et duo quæ flāmis ruerent cęlestibus vrbes
Infames viciis vrbes & sulphure dignas.
Et quoniam mater ventura senilibus annis
Pignora subrisit materni nomína risus
Induit auspiciis oriens fęlicibus infans
Spes generis celi Proles habitura fauorem
Et longas vísura dies: magnāq; datura
Progeniem: vísura deū vísura tonantis
Semina de seris exire nepotibus olim.
Pulcher & eximie diuino frontis honore
Præditus vndenos iam bis puer egerat annos
Quoz de⁹ habramo dedit hęc mādāta fidei.
Iceler: vt nostræ dulcem tua pignora risum
Sacra feras aræ sūmí pete culmina montis.
Cōpositisq; super truncis altaria flāmas
Subiice: & arrepto natí pete guttura cultro:
Accensosq; super ramos effunde cruorem.
Impiger ostensum chara cū Prole cacumen

Struxit ubi celsam templi rex tercius arcem
Solutus adit famulis umbrosa in valle relictis
Sepe patri dixit iuuenis tibi culter & ignis
Victima nulla tamen: suspiria longa paternum
Pectus agens nostris inquit lectissima flammis
Victima mox aderit: lachrymaeque pro ora cadebant
Et iam multiplici stabat rogos arbore gradis
Subiectisque nouae rutilabant ignibus arae
Quom pater aetherij referas mandata parentis
Talia vix pressis nato singultibus inquit.
Chare puer dulcis vitae mihi dulcior annis
Quae mea clausuram sperabam lumina cuius
Auxilio leuiter senij graue pondus inertis
Laturus fueram mea spes mea nate voluptas
Ob decus egregium formae teneramque iuuentam
Ingeniumque piis sacrificisque accomoda rebus
Corda videbaris longo dignissimus aeuo:
At secus est caelo visum summoque tonanti:
Sicut mira tibi fuit & caelestis origo
Sic memoranda tuum renouat miracula funus:
Sanctaque felici mors non discordat ab ortu
Non morbo senioque cadis non occidis hoste
Hostiam caelitibus fies: manibusque paternis

Mite feres mortis genus hoc: inuita tremensq;
Tristibus officiis accedit dextra: pauetq;
Pectus: & immotis frigent præcordia fibris:
Sed superũ mandata sequi: & p̄pere necesse est.
Nec te dura breuis moueat penitentiã fati.
Quãdo tibi melior dabitur vita æthere i alto.
Hac pater illachrymãs charaq; i imagine natĩ
Lumina defixus minuebat voce dolorem
Filius hæc contra pater hæc suspiria pone:
Pone pater fletũ: si quicq; fata doloris:
Funera si quid habent p̄neg fugit ocius euro.
Ergo dei sortem potuisti credere nato
Difficilem: teneris ne fui sic doctus ab annis?
Hos puero mores pater hæc præcepta dedisti?
Intrepitus fatigenus hoc reuerenter honestũ
Suspicio: nec me flammæ nec vulnera terrent
Immo ego me frustra genitũ: & vitalib⁹ auris
Contra iura frui credam si iussa pigeret
Ista pati: mea membra deus melioribus auris
Imbuet: interea donec noua venerit ætas
Pace fruar placida patrũ cũ mitibus vmbriis
Te expectãs: tua nã q; iterũ pater ora videbo:
His pater in fletum dictis prorupit: & ibant

Ora per & barbam lachrymę: cecidere tremēti
Arma manu: cū sic iterū puer ora resoluít.
Quid patris & natí tantū te nomina terrent.
Quid te falsa lígat stultę pietas imago?
Est pietas suprema deo parere: nec vllum
Gratius est sacrū nec victima sanctior vlla.
Anne doles tua quod sup̄is sit & ęthere digna
Progēies? qđ adhuc trepidas habraę qđ he
Quitā felici fraudas tua pignora sorte? (res?
Redde deo precor hęc aiám terrena perosam:
Eripe me tenebris: aditūq; ad sídera pande.
Prospicit ex alto deus hęc spectacula cęlo
Hasq; moras dudū & dextrā miratur inertē.
Sic ait: & molli denudās guttura veste
Post patrem rutilos puer accedebat ad ignes.
Iam pater ardentem plorans ascenderat aras:
Nudatoq; piū natí caput ense patebat
Quom deus amborū motus pietate ministro
Idixit celer. & veniens clamabat ab auris
Pone pater cultros: mitem ne iníterfice natum
Sat tua nota fides: pietas tua cognita celo
Iam satis ęst. cessa. gratam nobisq; tibiq;
Progeniem serua: & matrí sua pignora redde

Obiecitq; ca prū gladio qui cornibus altis
Veperibus herebat: tenuitq; euauit aura.

c Enis ut indomitis hoīm cernicib; 9 instet

Ira deū: durasq; terāt quo turbie frōtes:
Aspicias ut subiecta fouens & sancta gubernās
Corda pius pater equali regat omnia lance:
Nos igitur quos tot surgūt immania contra
Signa tot hostiles uultus: truculentaq; toruis
Ora oculis qui tot deuastricia monstra
Perq; agros passimq; ipsas errare per vrbes
Cernimus & nostris instare pericula rebus
Si grauib; moniti exemplis oracula diuum
Et responsa deū se quimur: nec flumine sacro
Penituit prima fusos ab origine crines
Clara soporatas illustrent lumina mentes:
Instruemusq; animas: hūiles in sancta feram;
Tēpla p̄ces: exempla patrū meliora sequuri.
Purior interea depulsis nubibus aer
Induet antiquos uultu ridente colores
Grana ferant. sulci dulcesq; racemifer uuas
Palmas: & alma Ceres mitisq; fauebit hiacua
Atq; salutiferis immisse flatibus aure
Innocuos celi tractus synceraq; reddent

Atria fatifero passim moriente veneno.
Bellaq; composita cessabunt horrida pace.

FINIS:

FRANCISCI Cereti Parmensis Iuris Pōti-
ficij Scholaris ad præstātissimū adolescentē Ia-
cobum Mariam de Lino Ciuē Bononiēsez: ac
Dominum Colendissimum Carmen.

L I N E Decus fidei dentes
cui Serra beatos
Alligat: & veteris pi-
gnus amoris habet:

Non secus ꝑoꝝ præruptus in aere Magnes
Attrahit in vires ferrea vincla suas
Actua sancta fides nullo violabilis æuo
Attrahit incultus pectora nostra suos:
Quam nec liuor edax: nec lōgi temporis ætas
Abluet a nostro pectore: crede mihi:
Propterea cū sis vita mihi carior omni
Accipe diuini carmina vatis opus:
Quę tibi pro meritis resides impressim⁹: atq;
Dixim⁹ hæc domino sint monumēta meo.
Disce legens nostræ mala tempestatis: & orbi
Immissas tetro de phlegethonte canes:

Lætiferę monstris septem comitantibus omni
Quę mores abigunt prorsus ab orbe pios
Quę pariunt luxum. fastus. iram. atque veternum:
Inuidiam. curas. crimen auaricię.
Horrida quę pestes. & funera seua. famemque
In latias ducunt dira venena domos:
Cum nec sanctus honor. pietas. nec conscia recti
Mens: probitas. virtus. nec sit in orbe fides.
Sed dolus ingrati generis. discordia liuor.
Crimen auaritię. luxurięque scelus.
Ergo pio Vati meritos præstabis honores
Cui latię debet fama secunda lyre.
Interea nostri longum seruabis amorem
Dissimulans fidei pignora sancta tuę.
Hęc & plura tibi plectro meliore canemus
Cum dabitur: resides cogimur esse. Vale.

FINIS.

Calamitatum nostri temporis opus diuinum.
Parisiis impressum per michaelē lenoir. Anno
natiuitatis domini Millesimo Nonagesimo *Quadragesimo*
octauo Die decima tertia Mensis marcij.

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

[Faint, illegible text in a Gothic script, likely a Latin manuscript.]

Adam of Bremen

[Faint, illegible text in a Gothic script.]

[Faint, illegible text.]

[Faint, illegible text in a Gothic script.]

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

